Türkiye Postası

Onbeş günlük gazete

6 Kasım 1989

Sayı / Nummer : 170

Yayına ara veriyoruz!

√ Türkiye Postası yayınına 7 yıl önce başlamıştı ve yayın politikası Türkiye'de ilerici-demokrat basının susturulduğu o günlerin ihtiyacına uygun olarak saptanmıştı. Günümüzde koşullar değişmiştir. Yeni koşullara uygun bir yayının olanaklı hale getirilebilmesi için Türkiye Postası'nın yayınına bir süre ara verilmiştir.

Yazısı Sayfa 2'de

Türkiye'de izinde tutuklanan Metin Pozan cezaevini anlattı

Metin Servet Pozan Bayrampaşa Cezaevi'nde koğuş arkadaşlarıyla birlikte

Özgürlük isteğim arttı

Yıllık iznini geçirmek için ülkeye giden Metin Servet Pozan, Adımlar Gazetesi'nin Bayrampaşa Temsilciliğinde bir arkadaşını görmeye gittiğinde polislerle karşılaştı. Gözaltına alındı ve daha sonra da tutuklandı. Bir süre Bayrampaşa Cezaevi'nde kalan SPD üyesi Pozan, "Komünistler özgür olmadan sosyal demokratlar da dahil hiçbir demokrat özgür olamaz" şeklinde konuşuyor.

8 ve 9. .Sayfalarda

Yabancı Meclisi seçimleri yaklaşırken...

Eşit haklar ve demokrasi için!

Federal Almanya'da çeşitli illerde Yabancılar Meclisi seçimleri önümüzdeki günlerde başlayacak. Seçimler öncesi yapılan toplantılarla hareketli günler yaşanıyor.

Yazısı 3.Sayfada

DGB yabancı uyruklu sigortalıları uyardı

Çocuk bakım süresine dikkat!

Alman Sendikalar Birliği DGB'nin Yabancı İşçiler Sorumlusu Mete Aksu yaptığı yazılı açıklama ile yabancı uyruklu sigortalıları uyardı. Aksu açıklamasında çocuk bakım sürelerinin sigortaya kabul ettirilmesi için çaba gösterilmesi gerektiğini söyledi.

Yazısı 6.Sayfada

Neofaşistlere ilişkin aktüel sorular

VVN BdA Baden Württemberg yöneticsi Nuri Musluoğlu yazdı

Yazısı 7.Sayfada

Redaksiyon adresi:
Kardinal Galenstr. 31
4100 Duisburg 1
Tel: 0203/340397

METIN SERVET *
POZAN

GRABENSTR.24
D 7344 GINGEN

Kürtler: İnsan Hakları ve Kültürel Kimlik

Fevzi Karadeniz 14-15 Ekim'de Paris'te yapılan Kürt sorununa ilişkin uluslararası konferansı izledi ve Türkiye Postası okurları için yazdı.

Yazısı 4.Sayfada

Fethi Savaşçı'yı yitirdik

Savaşçı'nın son yazısı 12. sayfamızda yer alıyor.

Postvertriebsstück Gebühr bezahlt 1 H 13 19 D

YAZI KURULU'NDAN OKURLARIMIZA

Hoşça kalın !

Evet sevgili okurlar, bu sayıdan itibaren yayınımıza ara veriyoruz. Bu kararımızı kime söylediysek, hemen şu tepkiyle karşılaştık: "Kapattık demenin kibarcası oluyor galiba bu!" Ama **Türkiye Postası**'nın kapanmasına ya da devam etmesine bizler, yani TP'yi her onbeş günde bir okurunun eline ulaştırmaya çalışan yazı kurulu değil, gazetenin gerçek sahipleri, okurları, temsilcileri, muhabirleri karar ve..ebilir.

Biz yazı kurulu olarak artık **Türkiye Postası**'nı her onbeş günde bir üretmekte zorlanıyoruz. **TP**, yedi yıl boyunca okurunun eline hiç aksamadan ulaşma başarısını gösterdi. Yedi yıl önce emektar gazetemizin yayınına karar verildiği zamanki koşullarla bu günkü koşullar birbirine benzemiyor. Hem Türkiye'de hem de Avrupa'da koşullar değişti. İhtiyaçlar farklılaştı.

Türkiye Postası yayın hayatına atıldığı günlerde, ülkemizde yaprak kımıldamıyordu. Basın üzerindeki yoğun baskılar sonucu, neredeyse sansür altında olan günlük basın dışında, demokrasi mücadelesinin sesini yurtdışında da duyurabilecek bir başka yayın yoktu. Aradan yıllar geçti. Ülkemizde demokrasi güçleri artık büyük güçlükler içinde de olsa, seslerini duyurabilecekleri çeşitli yayınlara kavuştular. Bu yayınlar yurtdışına da geliyor, bizim ulaşabildiğimiz okur kitlesinin büyük bir çoğunluğunun evine kadar girebiliyor. Ve ülkemize yönelik yayının en mükemmelini Türkiye'de yayınlanan sayısız gazete ve dergi yapabiliyor.

"Ama yurtdışında yaşayanların sorunlarına eğilebilir, bu konuda bir köprü kurabilirsiniz" denebilir. Bu ise bir kadro ve mali olanak sorunu. Biz, şu anda **Türkiye Postası**'nın mutfağında birşeyler üretmeye çalışan Yazı Kurulu, bu aşamada bunu kotarabilecek yetkide görmüyoruz kendimizi. Batı Avrupa'da yaşayan Türkiyeliler arasında, göçmen sorunları ve göçmenlerin nasıl bir yayına ihtiyacı vardır konuları tartışılıyor. (Ya da tartışılıyor olmasını umudediyoruz) Öyle sanıyoruz ki, bu tartışmalar sonucunda, Batı Avrupa'da yaşayan, insanlarımızın nasıl bir yayına ihtiyaçları olduğu konusu netleşir.

Bu netlik sağlandıktan sonra çıkarılacak bir yayın da açıktır ki, **Türkiye Postası**'nın aşıldığı bir yayın olacaktır.

Bundan bir kaç sayı önce bir karikatür yayınlanmıştı gazetemizde, hatırlarsınız. Gazeteyi eline almış çeşitli kesim ve meslek gruplarından insanlar vardı karikatürde. Kimi çok sol, kimi çok sağ, kimi radikal, kimi fazla demokrat, kimi sulu, gayrı ciddi, kimi çağdışı, kimi feminist, kimi anti feminist buluyordu gazeteyi. Gerçekten de yazı kurulunun işi zordu. Yayın politikasını çeşitli nedenlerle netleştirememiş bir yayının tüm zorluklarını yaşıyorduk. Yerleşmiş önyargıları kıramıyor, yeni atılımlar yapamıyorduk. Bu okurla dialoğumuzun zayıflamasını arkasından da mali zorlukları getiriyordu.

Yedi yıldır yayınlanan gazetemizi, devam ettirecek, geliştirecek kalıcı bir kadro bile yetişmemişti. Gazetemize sürekli katkıda bulunan yazarlarımız, temsilci ve muhabirlerimiz de artık zorlanıyorlardı. Kısacası sevgili okurlar, koşullar değişmişti ve Batı Avrupa'da artık başka tür bir yayına ihtiyaç vardı, ya da yoktu. Ama bunun tartışılması gerekiyordu.

***

Sevgili okurlar bir şeye başlamak kolay değil ama güzel, bitirmek ise... Galiba yine kolay değil ve çok zor. **Türkiye Postası** bizim için çok şey ifade ediyordu. Elimizden geldiği ve bilgi ve becerimizin yettiği ölçüde, zamanında elinize ulaştırma başarısını bu güne kadar gösterdik.

Türkiye Postası'nın en büyük desteği okurları oldu bugüne dek. Temsilci ve muhabir arkadaşlarımız, binbir türlü işlerinin arasında gece demeden gündüz demeden, **Türkiye Postası**'nı beslemeye, haber üretmeye, dağıtmaya, parasını toplamaya, abone bulmaya çalıştılar. Hepimiz zaman zaman başarılı, zaman zaman başarısız olduk. Ama okuru, yazarı, çizeri, temsilcisi, gönüllü muhabiriyle bir aile gibi hissettik kendimizi. İşte bu gücü kaybetmeden, günümüzün koşullarına yanıt verebilen bir yayını kotarabilmek üzere hoşça kalın.

Biz yazı kurulu olarak, sizleri tanımış, sizlere hizmet verebilmiş olmaktan dolayı mutluyuz.

Hoşça kalın sevgili okurlarımız.

YAZI KURULU

İyi insan, yazar, şair
Fethi Savaşçı'nın
ölümünü üzülerek öğrenmiş bulunuyoruz. Tüm yakınlarının ve dostlarının başı sağolsun

Sami Sülük
Hatice Sülük

UNUTMAYACAĞIZ!
Sevgili dost, ağabey, onurlu insan
FETHİ SAVAŞÇI'yı
yitirmenin acısını yüreğimde duyarak, anısı önünde saygı ile eğiliyorum

Muammer Bilge

Türkiye Postası: 15 günde bir çıkar **Herausgeber:** Vereinigung für Völkerverstaendigung und Solidaritaet e.V., Moltkestr. 45, 4100 Duisburg 1. **Name des ve[...]wortlichen Vereinsvorsitzenden:** B Uyar, **Anschrift der Redaktion:** 4100 Duisburg 1, Kardinal Galenstr.31, Tel: (0203) 340397,, **Banka Hesabı:** Vereinigung für Völkerverstaendigung und Solida[...]taet, Konto-Nr. 219-004090, BLZ 350 500 00 Sparkasse Duisburg-Kaiserberg, **Temsilci Tel.: İsviçre** : 021-335691, **Hol.:** 070-890336, **İng.:** 01-8816514, **Dan.:** 02-544262, **İsveç:** 08-7401941.

YABANCILAR MECLİSİ SEÇİMLERİ ÖNÜMÜZDEKİ GÜNLERDE YAPILIYOR

Eşit haklar ve demokrasi için...

Kasım ve Aralık ayları içinde Federal Almanya'nın bir çok kentinde Yabancılar Meclisi (Ausländerbeirat) üyeleri seçilecek. Federal Almanya'da oturma hakkı olan bütün yabancıların katılabildiği bu seçimlerin öneminin anlatılabilmesi, yeterli katılımın sağlanabilmesi ve gerçekten hizmet verebilecek adayların seçilebilmesi için de hummalı bir faaliyet sürüyor.

Ne yazık ki gazetemizin yayınına ara vermeyi kaparlaştırdığı bir döneme rastlayan seçimleri, sonuçlarıyla sizlere duyurup, geçen senelerde yaptığımız gibi, seçim öncesi adaylarla konuşup tanıtamayacağız. Ama elimize ulaşan materyallerden Yabancılar Meclisi seçimlerini tanıtan bir derleme yapabileceğiz.

YABANCILAR MECLİSİ NEDİR?

Bildiğiniz gibi bir kentte oturanlar için Belediyelerin getirdikleri hizmetler yaşamsal önem taşırlar. Hangi şehrin belediyesi güçlü, zengin ve demokratikse, o şehirde yaşayanların günlük yaşama ilişkin sorunları daha kolaylıkla çözümlenir, eğitim, sağlık, konut gibi olanaklardan daha çok ve eşit biçimde yararlanır. Bir şehirde oturanlar için, o şehrin belediyesince alınan kararlara katılım son derecede önemlidir. Kent halkının belediye hizmetlerinin iyileştirilmesine ve geliştirilmesine katkısını, sorunlarının dile getirilmesi için aracılığı ise yine halkın seçtiği temsilciler yapabilirler.

Yabancılar da artık Federal Almanya halkının bir parçası haline geldiler. Ve uzunca bir süredir de, bazı kentlerde yapılan seçimlere katılarak, Yabancılar Meclisi üyelerini seçiyorlar.

Yabancılar Meclisi, o şehirde yaşayan yaban-cıların gösterecekleri adaylar ile Belediye meclisinde grubu olan partilerin birer temsilcisinden oluşan bir danışma organı.

Görevleri ve yetkileri ise kanunlarla sınırlanmış. Yasalara göre sadece Belediye Meclisi kent halkını ilgilendiren tüm kararları verme yetkisiyle donatılmış. Yabancılar Meclisi bu yetkiyi hiç bir şekilde kullanamıyor. Sadece danışma işlevi var. Bu anlamda sembolik. Ancak uyumlu çalışan bir yabancılar meclisi, yabancıların çıkarlarının korunması, geliştirilmesi, sorunlarının çözümlenmesi için, politikacılar ve belediye arasında bir iletişim kurabilir.

Bu meclise, en az bir yıldan beri o kentte yaşayan ve ergin yaştaki tüm yabancılar katılabiliyorlar. Ayrıca o kentte yaşayan ve sığınma hakkı almış yabancılar da bu haktan yararlanabiliyorlar. Seçimlere tek tek, ya da hazırlanan listelere dahil olarak da katılmak mümkün. Aday listeleri ulusal temelde hazırlanıyor. Bu bir kural. Kuralın tek istisnasını sığınma hakkı almış kişiler oluşturuyor.

Seçimlere sadece oy kullanarak değil, sandık kurullarında görev alarak da katılmak mümkün. Sandık denetleme kurullarında bilindiği gibi belediye görevlileri ve yabancı seçmenler görev alıyorlar. Seçim sandıklarında görev almak için seçme ve seçilme hakkına sahip olmanız ve ilgili organlara başvuruda bulunmanız yeterli. Sandık başlarında sadece o seçimde aday olan kişiler görev alamazlar.

Oy kullanabilmeniz ise, seçimlerden bir süre önce adresinize, seçim kurulu tarafından gönderilmiş olan seçim kartıyla sandık başına gitmenizle mümkün. Seçim Kartı sadece oy kullanma hakkı olan yabancılara gönderiliyor. Bu kartta, oyunuzu hangi adresteki sandıkta kullanacağınız ve kartınızı kaybettiğiniz takdirde nereye başvurabileceğiniz gibi bilgiler var.

Oy kullanmaya giderken yanınızda pasaportunuzu da götürmeyi unutmayın. Çünkü yanlışlıkları engellemek için mutlaka hüviyet kontrolü de yapılacaktır.

Wiesbaden'de seçimlere nasıl hazırlandık?

Şehrimizde 1974 yılından beri Yabancılar Danışma Meclisi seçimleri yapılmaktadır. Yeni meclis üyelerini belirlemek için 5 Kasım günü yapılacak seçimlere de şehrimizde yaşayan tüm yabancılar, hazırladıkları 11 listeyle katılmaktalar. Bu listelerden 5'i Türklere aittir. Bu listeler değişik kesimler tarafından desteklenmekte. Bu yıl DGB hiçbir listeyi özel olarak desteklemiyor. Buna karşın, sosyal demokratlar tarafından, Frankfurt Konsolosluğu ve Türkspor Klübü tarafından, camiler tarafından ve bölgemizde faaliyet gösteren demokrat dernek grup ve kişiler tarafından desteklenen listeler mevcuttur. Kısa adı ALİ olan Arbeiterliga ise tüm demokrat çevrelerce olumlu karşılanan listedir.

SEÇİMLERE NASIL HAZIRLANDIK?

Son dört yılın deneylerinden yola çıkarak, bu seçimlere hazırlanmaya aytı ay kadar önce başladık. Yabancılar Meclisi içinde bulunan demokrat arkadaşların büyük katkısıyla, dernekler ve gruplar bir araya geldi. Yapılan tartışmalar sonucu, ortak bir liste oluşturulması kararı alındı. Listeye destek sağlamak için ilişkilere girildi, adaylar belirlendi. Adayların seçime katılabilmesi için gerekli imzalar toplandı ve liste yetkili kurula iletildi.

Çalışmalar esas olarak izin döneminden sonra yoğunlaştırıldı. Türkçe, Almanca ve diğer dillerden bildiriler hazırlandı. Şehrimizde seçim bölgeleri saptanarak gruplar arasında dağıtıldı. Her cumartesi ve pazar, alışveriş merkezlerinde bu bildiriler dağıtıldı. Ev ziyaretleri yapıldı. Ayrıca fabrikalarda çalışan arkadaşlar da işçi temsilcilikleri kanalıyla listemizi fabrikalarda tanıttılar. Bastırılan bir afiş de şehrin muhtelif yerlerine, fabrikalara asıldı.

7 Ekim gecesi ise, ALİ tarafından bir kültür gecesi düzenlendi. Bu geceye 400 kişi aile ve çocukları ile katıldılar. Çocuklar ve yetişkinler için ayrı programlar hazırlandı. Yiyecek, içecek ve yayın sergileri açıldı. Birlikte oyunlar oynanıp, halaylar çekildi.

Bu sene yapılan Yabancılar Meclisi seçimleri ve hazırlanan ortak liste ALİ, kentimizde il defa somut bir çalışma ile demokratları, solculara ve bu doğrultuda çalışma yapan dernekleri bir araya getirmiş oldu. Birlikte çalışmak şüphesiz kolay değildi, ama yaşadığımız deney, gerçekleştirdiğimiz birlik olumlu ve sevindirici.

Karşılıklı güven, ikna yöntemi, yardımlaşma ve birbirini kabul ederek anlama yöntemleriyle olumlu adımlar atabiliyoruz. Listemizde 19 adayımız var. Hedefimiz, en az yüzde 30 oy oranına ulaşmak.

DİLAVER DOĞAN

BONCUK

ALİ ÖZENÇ

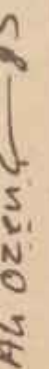
B/22

BUGÜN YEMEKTE

SİMONE BENİM

BEN DE ONUN ÖNLÜĞÜNÜ

TAKTIM!

Kürt sorunu uluslararası konferansta ele alındı

Fevzi Karadeniz izledi ve yazdı

Kürtler: İnsan Hakları ve Kültürel Kimlik

14 - 15 Ekim tarihlerinde Paris'de Kürt Enstitüsü ile Fransa Cumhurbaşkanı'nın eşi **Danielle Mitterand**'ın başkanlığını yaptığı "Fransa - Özgürlükler Vakfı"nın ortaklaşa düzenledikleri "Kürtler: İnsan Hakları ve Kültürel Kimlik" konulu uluslararası konferans sonuçlandı.

Burada, bu konferansın çalışmalarını, doğrudan içeriğini aktarmadan önce, onun haklılığını, yararlarını -kuşkusuz, kimi de kaygılarımı- dile getirmek isterdim. Ancak, bir dizi nedenin yanında -ama en başta- gazetenin teknik olanakları bakımından bu mümkün değil.

Böyle de olsa; çok kısa olarak şunları belirtmeden geçemeyeceğim.

Kendi ülkelerinde "kimlik"lerini ortaya koyarak, değil konferans yapmak, dilini-töresini dahi kullanamayan Kürtlerin, uluslararası bir konferansta gündeme gelmesi, tartışılması elbette ki düşündürücüdür. Ancak düşünürken, herhangi bir halkın ve o halkın derneklerinden, kurumlarına; kurumlarından siyasi hareketlerine -komünistlerden liberallere kadar- herkesin uluslararası ilişkiye geçme, destek arama-bulma çabaları "mübah", Kürtlerinki "günah" sayılmamalıdır.

Bunları niçin söylüyorum? Son günlerde iş öyle bir yere vardırıldı ki, birileri destek alırken "yararlanıyor", adı "dayanışma" oluyor, diğerleri alırken "kullanılmış" oluyor. Abesle iştigal bu çifte standart niye?

Evet!.. Türkiye'nin tozduman ortamından; günlük basından ve üzücü olanı kimi demokrat çevrelerden "Kürtler kullanılıyor" sesleri yükseliyor.

Kürtlerin insani, ulusal, demokratik mücadelesinin önünde-arkasında, şu ya da bu ülkenin parmağı aranıyor. Ama unutuluyor ki, "parmak" herkeste var. Dolayısıyla bu güvensizlik niye?

Eğer şimdi Kürt ve Türkler arasında, onların demokratları, devrimcileri, komünistleri arasında güveni zedeleyici ve bir o kadar da kaba, aşağılayıcı bu suçlamalara karşı insan hakları savunuculuğunun sesi yükselmezse; en azından, Kürtçeden başka dil bilmeyen milyonlarca Kürt ananın günahı herkesin boynunda kalır. Boyun vardır, urgan taşır; hiç bir boyun bu günahı taşıyamaz. Acizane düşüncem budur.

Konferansın çalışmalarına, işleyiş düzenine, içeriğine gelince;

Dört ayrı oturumda, Kürtlerin tarihi, dili-kültürü; yanısıra toplumsal, siyasal, hukuksal statüleri gibi benzer konularda yirmiye yakın tebliğ sunuldu. Tebliğleri sunanlar hem kendi ülkelerinde hem de uluslararası planda tanınan insanlar oldukları gibi aynı zamanda da kendi konularına hakim uzman kişiliklerdi.

İlk oturum İngiliz parlamenter **Lord Avebury**'nin başkanlığında açıldı.

Lord Avebury'nin "Türkiye AT'a girmek istiyor ancak, kendi ülkesinde azınlıklara kötü davranan bir ülke AT'a üye olamaz," sözleriyle başlayan açış konuşmasından sonra Kürt Enstitüsü Başkanı **Kendal Nezan** "Kürt tarihine toplu bakış" adlı tebliğini sunda. **Nezan**'ın Med'lerden başlayıp Kürdistan'ın parçalanmasına kadarki tarihsel sürece dikkat çekişinden sonra, Hollandalı **Dr. Martin Van Bruinesse** ile Paris-Kürt dili Profesörü **Dr. Joyce de Wangen** "Gelecekteki Toplumsal yapı", "Dil ve Edebiyat" üzerine iki ayrı tebliğ sundular.

Danielle Mitterrand'ın başkanlığında açılan ikinci oturumda "Türkiye'de Kürt olayı" başlıklı bir tebliğ sunan Malatya bağımsız Milletvekili **İbrahim Aksoy**, basına da yansıyan konuşmasında, Kürtlere yönelik baskıları dile getirdikten sonra, Bölge Valiliği'nin kaldırılması, savaş hali durumuna son verilmesi, Kürt dili-kültürü üzerindeki yasağın kaldırılması ve Kürtçe eğitim hakkı tanınması gibi somut taleplerde bulundu.

Daha sonra İran, Irak, Suriye-Lübnan ve Sovyet Kürtleri ile Avrupa'ya zorunlu Kürt göçü üzerine sırasıyla, **Hélène Kasemlo, Dr. Mahmut Otman, Dr. İsmet Şerif Vanlı, Prof. Nadir Nadirov** ve İsviçre Göçmen Bakanlığı'ndan **Lars Gunnar Eriksonn** tebliğler sundular.

İlk günün son tebliğini ise "Türkiye ve İran'daki refüje Kürtlerin yazgısı" üzerine TİP eski Milletvekili **M. Ali Aslan** sundu. Oldukça ilgi çeken bu acılı dramın sergilenmesinden sonra birinci gün **Yılmaz Güney**'in "Yol" filminin gösterimiyle son buldu.

Konferansın ikinci günü Fransa Devlet Bakanlarından **Dr. Bernard Kouchner**'in başkanlığında başladı.

Değişik tarihlerde Kürdistan'da bulunmuş gazeteci, yazar, büyükelçi, doktor gibi mesleklerden kişiliklerin "Tanıklık" bölümünden ve "Arap Dünyası-Kürtler" tebliğinden sonra **Prof. Server Tanilli** "Türkiye'de Kürt sorunu ve Demokrasi" başlıklı tebliğini sundu.

Server Tanilli, Türkiye'de Kürt sorunu konusundaki tabulara, iktidarın Kürtlere yönelik baskılarına değindikten sonra, "Aynı iktidar Komünist partiyi resmen kurmak için dönmüş olan iki görevliyi iki yıldır hapiste tutuyor ve yargılıyor; dayandığı da, Ceza Kanunu'nun çağını doldurmuş maddeleridir. Onların yanısıra, Türkiye hapisaneleri, bugün işçi sınıfı ideolojisine inanan - Kürt ve Türk- devrimci insanlarla doludur; ve bunların içinde, emir altındaki askeri mahkemelerce, düşüncelerinden dolayı ölüm cezasına, müebbet hapse, uzun hapislere mahkum gençler vardır," diyerek sorunun geniş bir bütünsellik içinde ele alınması gerektiğini vurguladı.

Daha sonra ise **Avukat Kemal Burkay**, "Türk Hukuk Sisteminde Kürtler" başlıklı bir tebliğ sundu. Ancak üzülerek belirtelim ki, **Burkay**'ın sunduğu yazılı metin elimize geçmedi. Böyle de olsa; o, konferansa en son sunulan "Kürtler ve Uluslararası Hukuk" tebliği ile karşılaştırıldığında, Türk Hukuk Sistemi'nin Kürtlerin ulusal haklarına, evrensel, demokratik, insani değerlere ne kadar kapalı olduğunun -çarpıcı biçimde- ortaya çıktığını tahmin edebiliriz.

İşte "Kürtler: İnsan Hakları ve Kültürel Kimlik" konulu uluslararası konferans, aktarmaya çalıştığımız biçimde, böylesi yoğun bir çalışma ve zengin içerikle gerçekleştirildi. Ve nihayet kamuoyuna açıklanan bir "Bildirge" ile son buldu.

Konferansın yankılarını, ona yönelik haklı-haksız, olumlu-olumsuz eleştirileri bir başka yazıda ele almayı düşünerek, şimdilik sadece şunu söylemiş olalım:

Bu konferansa yönelik tüm eleştiri, uyarı ve önerilerin bir sentezinin yapılması ve bunun pratiğe yansıması halinde; Temmuz-1990'dan önce yapılması düşünülen Stockholm Konferansı'nın, Kürt ulusunun ulusal-demokratik haklarını kazanma sürecine daha çok katkı yapacağına olan inancımızı belirtmek isteriz.

Kimyasal silah bir yıl sonra ölüme yolaçtı

Irak'tan kaçan Kürt ailenin yeni çocuğu hemen öldü

Geçen yıl Irak'tan Türkiye'ye; oradan da F. Almanya'ya kaçmayı başaran Kürt ailenin yeni çocuğu doğduktan çok kısa süre sonra öldü.

Saddam Hüseyin'in askerleri tarafından kullanılan kimyasal silahın ölümcül sonucu bir yıl aradan sonra Köln'deki Kürt aileyi yasa boğdu.

Gazetemizde geçen yıl bir söyleşisini yayınladığımız **Hacice** adlı genç kadının çocuğu idrar yolları ve böbrekleri olmaksızın dünyaya geldi. Ancak, çok kısa yaşadı. Ölen bebek otopsiye alındı ve araştırmalar başladı.

Geri dönüşün ardından

Oldukça gecikmiş bir teşekkür

Filiz KARDAM

Yıl 1983. Soğuk bir Kasım gecesi. Batı Berlin'deki **Türkiye Postası bürosunda Aydın Engin**'in deyimiyle bir türlü 'vedalaşamadığım" bir yazımı noktalamaya uğraşıyorum. Saat gecenin 11.00'i, herkes gitmiş, büro oldukça soğuk, canım sıkkın mı sıkkın... Boş odada, acı acı çalan telefonu isteksiz kaldırıyorum. Karşımda tanımadığım bir ses... Kendisini **Türkiye Postası**'nın okuyucusu olarak tanıtıyor, adını söylüyor ve başlıyor konuşmaya. Federal Almanya'nın küçük bir kentinde, Türkiyelilerin çok az olduğu bir yerde yaşıyormuş; çok olmamış memleketten ayrılalı. Ailesinden, çocuklarından, dil ve uyum sorunlarından, özlemlerimizden ve **Türkiye Postası**'ndan söz ediyoruz. 10 dakikalık sohbetimizde sanki 40 yıldır birbirini tanıyan iki ahbap haline geliveriyoruz. O hiç bir şey söylemediği için ben dayanamayıp soruyorum: **" Bir şey mi isteyecektin Posta'dan?"**. **"Yoo"**, diyor karşımdaki ses, **"İçime bir efkar düştü de, açayım bir Posta'ya, nasıl olsa bir dost bulur konuşurum"** dedim. Gece yarısı da olsa arayabileceği bir arkadaşı olmadığı için üzülüyorum okuyucumuza. Seviniyorum onunla dostluk edebildiğim ve istediği zaman dostluk da edebileceğini düşündüğü bir gazetede çalıştığım için...

Yıllar sonra, bizimkileri Türkiye'ye uğurlarken ve de hele arkalarından, kendilerinden hiç bir haber alamadan beklediğimiz 11 endişeli gün içinde karşılaştığım dostlar ve susmak bilmeyen telefonlar nedense bana hep bu okuyucumuzu düşündürdü. Batı Berlin'deki uğurlamada **Türkiye Postası**'nı ilk çıkardığımız günlerde bize moral destek vermiş olan dostlarımız da vardı. Frankfurt'taki uğurlamada yine, **Türkiye Postası**'nın ilk yıllarında ona önemli katkıda bulunmuş, her hafta sırtlayıp fabrika kapılarında satmaya çalışmış ve onun tüm sıkıntılarını paylaşmış olan arkadaşlarımızla karşılaştım. Daha sonra, Batı Berlin'den, Federal Almanya'dan, Avrupa'nın çeşitli ülkelerinden ve hatta Avustralya'dan arayıp, dayanışma duygularını iletenler arasında **Türkiye Postası** kanalıyla edindiğim bir çok dost da vardı. Onlara ve zor günlerimizde bizi yalnız bırakmayıp, arayıp soran tüm arkadaşlarımıza gazetemiz aracılığıyla teşekkür ederken sıcak ilgi ve dayanışmalarının ne denli önem taşıdığını da vurgulamak istiyorum.

Politikanın ve politik faaliyetin ta göbeğinde olan bizler için yaşadığımız her olayın politik içeriğine verdiğimiz önem ve ilgi zaman zaman o olayın insancıl boyutlarını unutturuyor. Hatta, politik kültürümüz gereği işin bu boyutları üzerinde durmayı, bizlere yakışmayan bir duygusallık olarak bile değerlendirebiliyoruz. Hele politik içeriğini tam anlamıyla desteklemediğimiz bir eylemin içinde yeralanların herşey bir yana, insanca bir ilgiye gereksinim duyacaklarını tümüyle gözardı ediyoruz. Üstelik biz, "Herşey insan için" deyip yola koyulmuşuz. Burdan çıkarak, gösterdikleri moral dayanışmadan ötürü tüm dostlara teşekkürlerimi iletirken, bu vesileyle, geri dönüşlerin insancıl boyutlarına ilişkin kimi görüşlerimi de paylaşmak istedim.

Son bir kaç yıldır, 1980'li yılların Batı Avrupa'da yaşamaya zorladığı binlerce politik göçmen ile birlikte ben de, yurtdışında yaşayan yüzbinlerce vatandaşımızın yıllardır içinde yoğrulduğu, **"Kalmak mı zor, yoksa dönmek mi?"** ikilemi ile karşı karşıyayım. Göçmenliğimizin ilk yıllarında hiç kuşkusuz, 'Kalmak zor' boyutu psikolojik olarak ağır basıyordu. Hemen döneceğiz hayalini kurmasak da, göçmenliğin çok uzun sürmeyeceği noktasından (en azından umudundan) hareket ediyorduk. Günlük yaşamımıza, politik faaliyetlerimize, yayınlarımıza (**Türkiye Postası** dahil) yansıyan psikoloji buydu. Bir yanıyla genel olarak yaşamı kolaylaştıran 'nasıl olsa geçiciyiz burada' yaklaşımı, yaşadığımız Avrupa ülkelerinde politik faaliyet yürütmemizi kolaylaştıracak kimi gereksinimlerin (dil öğrenimi, yabancı kurum ve kuruluşları tanıma, meslek edinme gibi...) geciktirilmesine yolaçtı ve böylece özünde yaşamı zorlaştırdı. Ülkemize yönelik politik faaliyetleri bile yürütmekte nesnel güçlük çektik.

Öte yanda bizim için bilinçli kararlar gerektiren bu konular, çocuklarımız için doğal faaliyetler oldu. Onlar yaşadıkları ülkenin dilini öğrendiler, yaşam biçimine uyum sağladılar, çoğu kez bu yaşam biçimini öylesine benimsediler ki, zaten çok az tanıdıkları (hatta hiç görmedikleri veya unuttukları) Türkiye, onlar için yabancı bir ülke konumuna düştü. Ve işte şimdi birçok politik göçmen, işin 'Dönmek zor' boyutunu, özellikle çocuklarının yabancı topluma uyum sağlama ve kalıcılaşma sürecinde yaşıyor.

Kuşkusuz yalnızca bu da değil. Birçok politik göçmenin sekiz-dokuz yıl önceki toplumsal konumu ile şimdiki konumu arasında önemli farklılıklar var. Bekar olarak gelenlerin bir kısmı şimdi bir ailenin sorumluluğunu taşıyor. Öğrenci olarak gelenlerin bir kısmı meslek ve iş edindi. Türkiye'nin ağır ekonomik koşulları, pahalılık ve işsizlik, memlekette bir tek dikili ağacı olmayan bir çok göçmeni, dönüş konusunda tekrar tekrar düşünmek zorunda bırakıyor. Hele Türkiye'de son on yılın yarattığı kültürel yozlaşma, artık ailelerde bile gitgide yok olan dayanışma duyguları, topluma hakim kılınan bireycilik ve köşe dönmecilik de bunlara eklenince...

Benden bir yıl sonra, 10 yaşında Batı Berlin'e gelmiş olan oğlum şimdi 17'sini dolduruyor. Almanca dilini ona ilk kez ben öğretmeye başlamıştım; şimdi ise onun yanında yarım yamalak Almancam ile konuşmaya utanıyorum. Üç yıl öncesine dek, Türkiye'ye dönmekten sözettiğimizde hevesleniyor, sevdiği akrabaları ve eski ilkokul arkadaşları ile birlikte olacağını düşünerek seviniyordu. İki yıldır tatillerini Türkiye'de geçiriyor ve artık yaşamını yurtdışında sürdürüp Türkiye'ye yalnızca tatillerde gitmeye kararlı. Oradaki çocuklara, yalnızca ders ve okuldan sözettikleri, kurslara gitmekten kız arkadaş bile edinmeye zamanları olmadığı için acıyor. **"Orada 'Meinungsfreiheit' yok, istediğim gibi bile giyinemem, 'demo'da olmuyor katılacak"** diyor. Ona bizlerin, tam da sözünü etmeye çalıştığı özgürlüklerin biran önce elde edilmesi için memlekete dönmek istediğimizi anlatmaya çalıştığımda ise yanıtı şöyle: **"Sizin dönmek istemenizi anlıyorum, siz orada büyümüşsünüz, orada yaşamaya alışmışsınız. Ben burada özgürlüklere alıştım"**. O, sadece sözünü ettiği özgürlüklere değil, karşısında kim olursa olsun kendi görüşlerini kesin çizgilerle dile getirmeye de alıştı. Biraz bu yönünü kıskanıyorum. Biraz da buruluyorum. İfadesinde bir küçümseme de var sanki! **"Sizin için özgürlükler biraz az olsa da farketmez"** der gibi. Ya da **"Hele siz elde edin de bu özgürlükleri bir görelim"** diyormuş gibi. Hırslanıyorum.

Yaşam bu denli karışık... Bizler, en temel hak ve özgürlüklerin savunucusu olmaya çalıştığımız için kendimizi cezaevlerinde, ya da sürgünde bulduk. Kimimiz yıllarca çocuklarımıza hasret kaldık. '70'li yıllarda doğan çocuklarımız bu hasreti iki kez arka arkaya yaşadı. Benzer acıları ve kederleri paylaştılar. Onlara isimlerinin neden daha çok Özgür, Umut, Devrim, Özlem olduğunu bile iyi anlatamadık. Şimdi yine ayrılık yolu açılıyor, çünkü onlar da 'özgürce' yaşadıklarına inandıkları ve alıştıkları bir ülkede yaşamak istiyorlar. Elimizi çabuk tutup, onlara özgürce yaşayabilecekleri bir memleket hazırlayamadığımız için...

Sanırım politik göçmenlerin geri dönüşleri ya da geri dönemeyişlerinin ardında hep benzer tablolar var. Memlekete dönmenin sevinci ile sevdiklerinden ayrılmanın üzüntüsü, yavaş yavaş da olsa alışılmaya başlanmış koşullardan ayrılıp, yeniden alışılması gereken koşullara uyumun yaratacağı güçlükler, yeniden ülkede politik mücadeleye katılmanın yaratacağı coşku ile özgürlüğünden belirsiz bir süre için yoksunluğun doğuracağı sıkıntılar; öte yanda ailenin yine belirsiz bir tarihe dek parçalanması, çocukların sorumluluğunun yalnızca annelerin sırtına yüklenmesi, memlekette ki yaşlıların beklenmedik bir biçimde yeni üzüntüler ve görevlerle karşılaşması ama aynı zamanda bu yeni sıkıntılar sürecinde edinilen yeni dostlar ve yaşanan dayanışma duyguları... Bunların hepsi bir arada yaşanıyor. Kendimizi zayıf, yalnız ve daha az umutlu hissettiğimiz günlerde ise belirsizliklerin ve hasretlerin daraltıcı ağırlığı çıkıveriyor öne... İşte özellikle de böylesi günlerde, günün her saatinde aranabilecek dostlara sahip olmak öylesine değerli ki...

Kimi zaman çok da kişisel olan bu düşünce ve değerlendirmelerimi kağıda döküp, **Türkiye Postası**'na gördermemin bir kaç nedeni var. Ama en önemlisi, yumruklarımız sıkılı görevlerimizi yerine getirirken çok karmaşık insanca sorunları ve duyguları yaşadığımızın da bilinmesinde yarar görmemdir. Tüm bu sorunları da açıkça konuşmayı ve paylaşmayı öğrenmemizin ise insan ilişkilerimizin gelişmesine ve politikalarımızın daha da insancıllaştırılmasına yol açacağı kanısındayım.

DGB yabancı uyruklu sigortalıları uyarıyor:

"Çocuk bakım süresini" sigortanıza kabul ettirin !

Bazı emeklilik sigortaları, süreli oturma izni dönemlerini, FAC'da yasal yaşanan dönem olarak kabul etmedikleri için, bu dönem içinde doğan çocuklara da bir hak tanınmıyorlar

"Çocuk bakım süreleri"nin emeklilik süresi sayılamayacağı şeklinde bir bildirim alanların en geç bir ay içinde itiraz etmeleri gerekiyor

Alman Sendikalar Birliği DGB, yayınladığı bir bildiri ile yabancı uyruklu üyelerini, bazı emeklilik sigortalarının yaptıkları haksız bir uygulamaya karşı uyardı.

1 Ocak 1986 tarihinde emeklilik, dul ve yetimlerin yasal düzenlemeleriyle ilgili olarak değişikliklerin en önemlilerinden biri de, "Çocuk bakım sürelerinin" emeklilik süresine sayılmasıyla ilgili olanı. Bu değişikliğe göre, Federal Almanya'da doğan çocukların, şayet ilk 12 ayları FAC'de geçecek olursa, anne veya babanın bu süreyi "çocuk bakım süresi" olarak emeklilik sigortasına ödenmiş süre olarak kabul ettirebilmesi.

1 yıllık çocuk bakım süresi emeklilik maaşına eklenirken, o tarihteki tüm sigortalıların brüt kazançlarının ortalamasının yüzde 75'i esas olarak alınıyor ve hak sahiplerinin bu düzeyde gelir sağlayıp, prim ödedikleri kabul ediliyor. 1 yıllık çocuk bakım süresi ise, günümüzde emeklilik maaşının yaklaşık 29 Mark kadar artmasını sağlıyor. Ayrıca bu sürenin ödenmiş kabul edilmesi, emeklilik hakkını kazanabilmek için dolması gereken süreyi de sigortalının yararına etkiliyor.

Bu haktan hangi sigortalının yararlanabileceği de, FAC'ın değişik bölgelerinde, emeklilik sigortaları tarafından saptanıyor. İşte bu saptama sırasında yapılan yanlış bir yorum bazı haksızlıklara da yol açıyor.

Yabancı uyruklu bir ailenin F. Almanya'da doğan çocuğunun FAC'da geçirdiği ilk 12 aylık sürenin, emeklilik sigortası tarafından hak doğurucu "Çocuk bakım süresi" olarak kabul edilmesi çin, söz konusu ailenin yasıl bir biçimde FAC'de yaşıyor olması, yani Oturma İznine (Aufenthaltserlaubnis) sahip olması gerekiyor.

Örneğin sığınma amacıyla başvuru yapmış bir aileye, sığınma işlemleri sürerken doğan çocukları herhangi bir hak getirmiyor. Yine aynı biçimde, FAC'de kaçak olarak yaşayan yabancı uyruklu bir aileye de, bu ülkede doğan çocuğu nedeniyle bir hak tanınması söz konusu değil. Aynı koşul yabancı uyruklunun FAC'de kalmasına göz yumulduğu halde (Duldung) de geçerli. Ancak bazı emeklilik sigortaları, yabancı uyruklu sigortalının FAC'da yasal olarak bulunuyor olması koşulunu, çok katı bir yorumla "Süresiz oturma izni" (Unbefristete Aufenthaltserlaubnis) veya "Oturma hakkı"na (Aufenthaltsberechtigung) bağlı kılıyor.

Bazı emeklilik sigortalarının süreli oturma izinli dönemi, FAC'de yasal yaşanan dönem olarak tanımaması ve bu dönemlerde doğan çocuklara hak tanımak istememesini büyük bir mantıksızlık olarak nitelen ve ellerinde yapılan haksızlıkları kanıtlayan belgelerin olduğunu söyleyen DGB Yabancılar Sorumlusu **Mete Atsu** açıklamasını şöyle sürdürüyor:

"Söz konusu emeklilik sigortası bu yorumu yaparken, Sosyal Yasa Hukuku'nun (SGB 1) 30. Madde, 3. Paragraf, 2. Cümlesinden hareket etmekte ve süresi sınırlı oturma izni olan bir kişi, sürekli yaşayacağı bir ikametgaha F. Almanya'da sahip olamaz (Gewöhnliche Aufenthalt) yargısına varmaktadır. Bu yargının yanlışlığı bir yana, aynı yasa, aynı madde, aynı paragrafın 1. cümlesi hak kazanmak için F. Almanya'da ikamet etmeyi (Wohnsitz) yeterli görmektedir.

yapalan bu haksızlığın giderilmesini sağlama amacıyla DGB gerekli girişimlerini sürdürmektedir.

Yukarda anlattığımız biçimde çocuklarının doğumu sırasında oturma izinleri süreli olduğu gerekçesiyle (Befristete Aufenthaltserlaubnis) çocuk bakım süresinin emeklilik süresi olarak sayılamayacağı bildirimi alan arkadaşlarımızın, bu bildirime yasal süresi içinde (genelinde 1 ay) itiraz etmeleri gerekmektedir. İtiraz süresi geçen arkadaşlarımız ise, yeniden kontrol edilmesi için (Überprüfungsantrag) başvuruda bulunabilirler. Sendikalılar için kuşkusuz en doğru yöntem, sendikalarına veya DGB'ye başvurmalarıdır.

1962 yılından 1988 Eylülüne kadar F. Almanya'da 1 milyon 738 bin 45 yabancı uyruklu çocuğun doğduğu göz önünde tutulursa, konunun önemi kendiliğinden ortaya çıkar sanıyorum."

Adımlar Şenliği'ne beş kala

Adımlar Şenliği'ne bir kaç hafta kala, yayınlanan bir bültende Marksist basınla dayanışma konusunda, "Günümüzde, kişinin yalnız kendi yayın organını desteklemesi artık yeterli olmuyor. Bu, her konuda da geçerlidir. Yalnız kendi partisiyle dayanışma, yalnız kendi arkadaşlarının özgürlüğü için çalışma artık işçi sınıfının Marksist hareketine yardımcı olamıyor. Sorunlara daha geniş bakmak gerekli oluyor. O nedenle, biz Adımlar okurlarına, 'Başka yayınların özgürlüğünü savunmayan, Adımların özgürlüğünü de savunamaz' dersek, herhalde bu düşüncemiz sizce de paylaşılır" deniliyor ve öteki Marksist yayınlarla, eşit haklı bir katılımla uluslararası bir şenlik düzenlenebilmesi konusunun 12 Kasım Şenliği'nde imzaya açılabileceği belirtiliyor. Birlik politikasına aktif olarak sahip çıkıldığı takdirde bu politikanın geri dönüşsüz olabileceği vurgulanıyor.

Ayrıca, Adımlar okurları dergiler arası rekabetten, "kardeş dergi" düşüncesine çağrılarak, Adımlar okurlarından, diğer Marksist dergilerden okumak istediklerini "kardeş dergi" ilan edip, çevrelerindeki arkadaşlarıyla birlikte abone olmaları, dayanışmada bulunmaları isteniyor

Dr. Faruk Şen seçim hakkının durdurulmasını değerlendirdi

Anayasa Mahkemesi kararı kesin değil

Türkler, 1994 yılında seçme ve seçilme hakkına kavuşacaklar

Türkiye Araştırmalar Merkezi Başkanı Dr. Faruk Şen, Federal Almanya Anayasa Mahkemesi'nin yabancıların yerel seçimlerde oy kullanabilmesine ilişkin bir kararı durdurmasıyla ilgili bir değerlendirme yaptı.

Dr. Faruk Şen'in yazılı değerlendirmesinde şu görüşlere yerverildi:

"F. Alman Anayasa Mahkemesinin Schleswig Holstein Eyaletinde karşılıklılık prensibine göre, Eyalette yaşayan yabancılara tanıdığı belediyeler düzeyinde seçimlere katılma hakkı konusunda geçici durdurma kararı alması, üzücü bir gelişmedir. Buna karşılık F. Alman Anayasa Mahkemesi kesin kararını vermemiştir. Hristiyan Demokrat Parti Milletvekillerinin Anayasa Mahkemesine müracaatları nedeniyle Almanya'da yaşayan yabancılara yerel seçim hakkının verilmesine yönelik kararı 1990 yılı içinde vermesi beklenmektedir. Anayasa hukukçularının görüşlerine göre, diğer AT ülkelerinde olduğu gibi yabancılara yerel seçim hakkı verilmesinin Anayasal bir sakıncası bulunmamaktadır.

Bu konuda en somut gelişmeyi önümüzdeki yıllarda Kuzey-Ren Westfalya Eyaletinde beklememiz lazımdır. 13 Mayıs 1990 tarihinde yapılacak Eyalet Parlamento seçimlerinden sonra, Eyaletteki Sosyal Demokrat Parti tarafından eyalet düzeyinde ele alınacak yabancılara seçme ve seçilme hakkı konusunda Kuzey Ren Westfalya'da olumlu bir sonuç bekleyebiliriz. Çok büyük bir olasılıkla bu eyalette yaşıyan yabancılar ve bu yabancılar arasında 510 bin kişi ile en büyük sayıyı oluşturan Türkler 1994 yılında seçme ve seçilme hakkına sahip olacaklardır.

Bu konuda tüm F. Almanya'da özellikle Kuzey-Ren Wesfalya'da yaşayan biz Türklerin ön hazırlıklara başlamamız lazımdır. Bugüne kadar Yabancılar Meclisine yönelik seçimlerde ilk tecrübeleri edinmiş bulunmaktayız. Bu tecrübelerin ışığında, Alman partilerine daha fazla üye olarak veya Alman partilerinin içinde çalışma grupları kurarak 1994'te büyük ölçüde yerel seçimlere katılmamız şarttır. Bunun dışında, bugün belediye meclisi üyeliğine seçilmek isteyen arkadaşlarımızın kendilerine yakın buldukları partiler içine girerek, çalışmalara başlamaları lazımdır. Bilindiği gibi F. Almanya'da da seçme ve seçilme hakkı verilse bile bir parti içinde aday olmak için uzun süre o partide hizmet vermek gerekmektedir. Bunun için, yol yakınken b[illegible]ük ölçüde Alman partilerine üye [illegible]lmamız gerekmektedir.

"Yabancı Düşmanlığına Şans tanıma"

Günümüzde ırkçılığın, yabancı düşmanlığının Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde de hızla tırmanması tehlikesine başta Birleşmiş Milletler örgütleri olmak üzere çeşitli politik kuruluşlar, kiliseler, gençlik ve kadın örgütleri yoğunlukla dikkati çekiyorlar. Almanya'da, Norveç, Avusturya, Hollanda ve bazı diğer ülkelerde geçtiğimiz aylarda yapılan seçimlerde aşırı sağcı, neonazi partiler küçümsenemeyecek ölçülerde oy alarak, parlamentolarda, yerel yönetimlerde temsil edilmeye başladılar.

Bu partiler seçim kampanyaları boyunca yabancı işçileri ve ailelerini, politik sığınmacıları genel olarak politikalarının temel konusu haline getirdiler. Hemen her kentin duvarlarında "Yabancılar dışarı" türünden yazılara rastlamak mümkün.

Federal Almanya'da iktidar Partisi CDU, Republikanerlere karşı oylarını koruyabilmek için, yabancı düşmanlığını körükleyen kararlar almaktan, yasalar çıkarmaktan, daha sağ ve ayrılıkçı bir politika uygulamaktan geri durmuyor. Hazırlanan yeni Yabancılar yasası, yabancıların ihtiyaçlarına cevap vermekten uzak. Yabancıların vazgeçilmez temel haklarını Alman vatandaşlığına geçmesi koşuluna bağlayan yeni Yasa, sınır tanımayan yabancı düşmanlığı karşısında yabancılara kabul edilemeyecek sınırlar getiriyor.

İşte bu çerçeve içinde Gelsenkirchen'de 29 Ekim Pazar günü **"Yabancı Düşmanlığına şans tanıma"** belgisi altında, "Barış, İnsan Hakları ve Halkların Dostluğu için Kültür Girişimi" tarafından düzenlenen bir toplantı yapıldı.

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı nedeniyle düzenlenen toplantıların dördüncüsü olan şenliğin hazırlıklarına GE Türk Öğretmenler Birliği, Ruhr Bölgesi Türkiye Öğretmenler ve Eğitimciler Birliği ve Yerel Düzeyde Seçme- Seçilme hakkı girişimi de katıldı.

Irkçılığın ve yabancı düşmanlığının sadece politik çevreyi kirletmekle kalmadığının aynı zamanda bir çeşit moral işkence ve insanlığa karşı işlenmiş bir suç olduğunun vurgulandığı şenlikte, şehirlerin yabancı düşmanlığından arındırılmasının ve mümkün olan her durumda barış, insan hakları ve halkların dostluğunun geliştirilmesinin önemi vurgulandı.

Hans Sachs Haus'da yapılan şenliğe, Türk halk ve sanat müziği sanatçıları, ozanlar da saz ve sözleriyle katıldılar.

Şenliğe Engin Özdemir, Sezai Çağdaş, Aysen Giray, Ahmet Koç ve Satılmış Uyar'ın yanısıra sazıyla Heval, Afrika ve Amerika müziğiyle Peter Hock /Sven Langerhausen katıldı.

Federal Almanya'da Neofaşist hareketler üzerine bazı aktüel sorular

Nuri MUSLUOĞLU

VVN BdA, Baden Württemberg Yürütme Kurulu Üyesi

Neofaşist hareket, Federal Almanya'nın iç politikasında bir faktör olma özelliğine yükseliyor. Bu içerikte de, her antifaşisti düşündürmesi gereken tehlikeli boyutlara erişiyor. Bazı çevreler, durmadan "Anayasaya bağlılıklarını" söyleyen ***Cumhuriyetçiler, Nasyonal Sosyalistler (NPD) ile Alman Halk Birliği (DVU)*** *ve açıkça terörist eylemlere katılan* ***Dazlaklar, Özgür İşçi Birliği (FAP), Wiking Gençlik, NSDAP-AO, HİAG*** *gibi kuruluşlar arasına bir çizgi çekerek, aralarındaki farkları açıklamaya çalışıyorlar.*

Bence, Federal Almanya'da, politik alanda bir bütün olarak hareket edebilen bu değişik isimlerdeki ***Neofaşist*** *parti ve kuruluşların aralarındaki farklardan çok birleştikleri konuları araştırmakta fayda var.*

Eğer konuya yaklaşım bu temelde olacak olursa, aralarında örgütlenme biçimlerinden başka hemen hemen büyük bir fark olmadığı çok kolay bir şekilde gözlemlenebiliyor.

Birleştikleri konuların bazıları ki, en önemlilerin başında, değişik uluslardan insanların daha doğuştan, biyolojik olarak önemli farklar taşıdıkları gelmektedir. Alman ırkının, daha doğrusu German ırkının yüksek ırk olması iddiasını da bu ilkeye dayıyorlar.

Bir başka nokta, demokrasi ve özgürlüklere karşı takındıkları düşmanca tavır olup, bu kendisini daha çok tümüyle çalışan kesimin oluşturduğu kuruluşlara karşı takındıkları düşmanlıkta çok açık bir biçimde gösteriyor. Örneğin işçilerin sendikalaşmalarına kesin karşı çıkış, hepsinin ortak politikasını oluşturuyor.

Federal Almanya'nın Alman ırkına zorla dayatılmış haksız bir sınıra sahip olduğu iddiası da, yine en önemli politik görüşlerinden birisi. İkinci Dünya Savaşı öncesi, 1937 yılındaki Almanya'nın sınırlarına geri dönülmesi gerektiğini savunarak, yeni bir Alman İmparatorluğu istemini her an sıcak olarak gündemde tutuyorlar.

Öncelikle saymaya çalıştığım bu birkaç noktada, Neofaşist kuruluşların ortak olmadıkları hiç bir konu yoktur. Bu ilkeleri başa alarak, göçmen işçiler ile politik göçmenlere düşmanlığı propoganda etmekte, barışa karşı savaşı savunarak yeni bir silahlanmaya gidilmesini istemekte, savaşı körüklemektedirler.

Aynı ilkelerle, kitle iletişim araçlarının her türünün devlet denetimi altına alınmasını, sendikal hakların kısıtlanmasını istemektedirler. Bu nedenle de Alman Sendikalar Birliği DGB ile, ona bağlı sendikalara karşı savaşım yürütmekte, sendikaların etkinliğini kırmaya büyük özen göstermektedirler.

Ayrıldıkları, pek de önemli olmayan bir iki noktayı da , bilinmesi yararlı olabilir görüşünden hareketle özetlemeye çalışalım.

Kısa yazılışlarıyla DVU, HİAG, NSDAP-AO, Wiking Jugend, FAP gibi kuruluşlar geçmişlerine sahip çıkarak, ya yaşlı naziler içinde veya nazilerin politik içeriğinde gençler içinde yeniden örgütlenmeye giderlerken, NPD ve Republikaner (Cumhuriyetçiler) gibi diğer bir kesimi ise, geçmişin tekrarlanamayacağını söyleyerek, dünyanın yeni koşullarına göre yeni politikalar saptanması doğrultusunda çalışma yürütüyorlar.

Ayrıca DVU, NPD, Cumhuriyetçiler (Republikaner) açık terörist eylem yollarını, sadece günümüzde kaydını buraya bizim eklediğimizi kaydederek, seçmezlerken, FAP, NSDAP-AO, Wiking Jugend gibi kimi kuruluşların açık terörist eylem biçimlerini her fırsatta uyguladıklarını da ***aralarındaki*** *ufak farkların içinde görmek gerekir.*

Konumuzun başında belirttiğimiz önemli bir noktayı özellikle vurgulamak açısından yineleyerek yazımıza son verelim. Toplumun değişik kesimlerinde, değişik yöntemlerle örgütlenmekte olan bu neofaşist kuruluşların aralarındaki ufak farklardan çok, onların değişik örgütler kanalıyla etki altına almaya çalıştıkları alanları, politik birliktelikleri içinde görerek konuya bakalım.

İzin yaptığı sırada Türkiye'de tutuklanan Metin Servet Pozan ile hapishane günlerini konuştuk

"Her zamankinden daha fazla özgürlük istiyorum"

Soner Gürler

Metin Servet Pozan, Federal Almanya'nın Göppingen kentinde oturan, SPD üyesi, bağlı olduğu sendikasında aktif olarak çalışan bir vatandaş. Federal Almanya'da gün geçtikçe büyüyen yabancı düşmanlığına karşı mücadelenin gereğine inandığı için de, Alman Antifaşistler Birliği VVN BdA'nin aktif üyelerinden.

Metin Servet Pozan, biri henüz 1 aylık üç çocuğu ve eşiyle Türkiye'ye izne gittiğinde, İstanbul'da siyasi polis tarafından gözaltına alınarak tutuklandı ve Devlet Güvenlik Mahkemesinde hakkında dava açıldı. Eylül ayında tutuksuz yargılanmasına karar verilince hakkında "sınır dışına çıkamaz" kararı olmadığı için, Göppingen'e geri gelebildi.

Metin Servet Pozan'la tutuklu kaldığı süre içindeki izlenimleri üzerine görüştük.

M. Pozan, Bayrampaşa Cezaevinde açık görüşteve koğuş arkadaşlarıyla..

"Nerede ve hangi gerekçeyle tutuklandınız?

" 8 Ağustos'ta, İstanbul Bayrampaşa'da, Adımlar Temsilciliğine bir arkadaşımı aramak için gittim. Ve orada göz altına alındım. Adımlar Temsilciliğine girer girmez, daha sonra siyasi masadan olduğunu öğrendiğim polisin, içerde "karakol" kurmuş olduğunu gördüm. İçeri kim girerse, istisnasız tutukluyorlardı. Bazı insanlar bir bardak çay içimek için gelmişlerdi ve tutuklandılar.

Bize ne gerekçe söylendi, ne de suçumuzun ne olabileceği... Ben 4 gün Birinci Şube'de 1x2 metrelik bir hücrede tutuldum. Yer betondu. Bazı nöbetçiler bize sigara verme inceliğini gösterirken, bazıları gülerek, alay ederek tuvalete bile çıkmamıza izin vermiyorlardı. Hücrenin içindeki hava dayanılamayacak kadar ağırdı. Bazen tıkanıyor, nefes alabilmek için, beton zemine uzanarak, kapının altındaki aralıktan hava almaya çalışıyordum."

" İşkence yapıldı mı?"

" Az önce dile getirdiğim koşullar ve bunların yarattığı psikolojik olumsuzluklar sayılmazsa, beni dövmediler. Basından duyduğumuz şekilde fiziksel işkence yapmadılar."

" Sorgulamanız nasıl yapıldı? Küfür, vurma gibi şeyler yapıldı mı sorgu sırasında?"

" Beni, herhalde önem sıram buydu ki, ancak tutuklanışımın 4. günü sorguya aldılar. Benden önce sorguya alınan, gözaltına alınan diğer 21 kişiden büyük bir bölümü serbest bırakılmıştı.

Beni **54 kod numaralı**, yine **isim kodu olarak Adem** diye çağrılan biri sorguladı. Kendi deyimi ile, Siyasi Şubedeki TKP Masası şefiymiş. Bana, "Ben TKP Masası Şefiyim" dediği zaman içimi bir gülme aldı. Ben bile basın-dan TİP ile TKP'nin birleşerek TBKP'yi kurduklarını duymuştum da, siyasi şubedeki şef konumundaki polis duymamıştı.

Böylesine bir cahilin beni sorguladığını düşündükçe de, hiç bir suç işlemediğimi bilmeme rağmen, bu adam bana karşı her türlü deliliği yapabilir diye de kafamdan geçiriyordum.

Bana, önünde duran ve üzerinde ATTF yazan mavi kaplı bir deftere bakarak bazı isimleri soruyordu. Sorduklarını tanımıyordum. Tanımadığımı da söyledim. Polis ikide bir sinirleniyor, " Zaten yakında legal çalışacaksınız, niye yaramazlık yapıp bizi de çileden çıkarıyorsunuz? Bırakın bizi, biz sizi legal çalışmaya bırakacağız" diyordu. Bazen de, " Biz sizi legal bırakacağız diyoruz, siz, hayır biz sizin bizi bırakmanızı istemiyoruz, biz kendi gücümüzle legal olacağız diye sıkıştırıyorsunuz. Biz TKP'nin silahlı eylemlere yeltenmediğini bilmeyecek kadar aptal mıyız? Adımlar Gazetesi de TKP'nin zaten yasal organıdır" diyerek, bunları kabul etmemi istiyordu.

Göz altına alınışımın 5. gününde, bir polis timi, İstanbul'da kaldığım annemin evine götürdü beni. Ev arandı. Bu arada birisi henüz bir aylık olan üç yavrum ile eşimi görebilme fırsatı buldum."

" Bu gözaltı süresinden sonra tutuklandınız galiba"

" Evet gözaltına alınışımın 10. günü, önce bana işkence yapılmadığını kanıtlamak için olsa gerek, Adli Tıbba gönderdiler. Sonra da DGM'de yargılanmak üzere Bayrampaşa Cezaevi'ne..

Orada **Tarık Ziya Ekinci** ve **Cüneyt Başbuğ** ile aynı koğuşa alındım. İşte burada benim asıl hapishane eğitimim başladı. Bu ince ruhlu, içleri insanlık sevgisiyle yanan birçok insanın hangi koşullarda tutulduğunu görünce, bugüne kadar bildiğimi zannettiğim bazı doğruların artık doğru şeyler olmadığını öğrendim. İnsanları bu insanlık onuruna aykırı yaşam koşullarına zorlayan hangi insanlık olabilirdi?

Onların yaşam koşulları konusunda hapise girmeden önce en ufak bir bilgim yoktu ve açık söyleyeyim, biraz da beni ikinci planda düşündüren bir konu olarak kalmıştı."

" Sonra nasıl oldu da serbest bırakıldınız?"

" İşta orada uluslararası dayanışmanın örneklerini yaşadım. Üyesi bulunduğum Alman Sosyal Demokrat Partisi SPD, Başbakan Turgut Özal'a bir mektup göndererek, benim serbest bırakılmamı istemişti. Ayrıca aktif üyesi olduğum, IGMetall Sendikası'nın Göppingen sekreterlerinden **Reinhold Riebl** tutuksuz yargılanmam kararı ile sonuçlanan mahkemeyi izlemek üzere bir günlüğüne İstan-.l'a gelmişti. Bazılarını, sadece isimlerinden

Tarık Ziya Ekinci ve Cüneyt Başbuğ ile. Ortada Pozan

tanıdığım, yüzlerini hiç görmediğim insanlar protesto kartları göndermişlerdi. Alman demokratik kuruluşları ve üyesi bulunduğum VVN durumu şiddetle protesto ediyordu. Bu dayanışmaya ne dayanabilirdi ki? Nitekim ilk duruşmada tutuksuz yargılanmama karar verildi. Yurtdışına çıkamaz şerhim olmadığı için de, tekrar F. Almanya'daki işimin başına, normal sınır kapısından pasaportumu göstererek geldim."

" Şimdi ne yapmayı düşünüyorsun?"

" Öncelikle yargılanmam tutuksuz olarak devam ediyor. Ben de davanın gelişimini izleyeceğim. İkincisi, hapse giren her insanın geçtiği bir eğitimden geçtim. Sadece SPD gibi bir siyasi partinin üyesi olarak kalmakla bir şey elde edilemeyeceğini bana, TKP Masası Şefi öğretmiş oldu. Üyesi olduğum parti SPD'nin saflarında da daha aktif olarak politik mücadeleye katılmanın gerekliliğine inandım.

Geldiğimin ertesi günü, beni üyesiymişim gibi yargıladıkları siyasi kuruluş TBKP'nin üyeleri ile Merkez Komitesi üyelerinden bazıları, siyasi göçmenliğe dur diyerek ülkeye döndüler. Kendilerini yolcu etmek için Frankfurt havaalanına giderek, onlarla dayanışmamı dile getirmek istedim. Çünkü inanıyorum ki, Türkiye'de komünistler özgürlüklerini kazanmadan, sosyal demokratlar da dahil, hiç bir demokrat özgürlüğünü kazanamaz.

Bu türden tutuklamalara dur diyebilmek için artık herzamankinden daha fazla özgürlük istiyorum ülkemde."

İstanbul Barosu Başkanı Turgut Kazan F. Almanya'daydı

"Türkiye'nin demokratikleşme yolunda olduğunu düşünüyorum"

*Alman Demokratik Hukukçular Biriği ve Sosyal Demokrat Hukukçular Derneği'nin davetlisi olarak Federal Almanya'ya gelen İstanbul Baro Başkanı Avukat **Turgut Kazan,** katıldığı bir dizi toplantıda, Türkiye'deki hukuk düzeni ve demokrasi sorunlarını anlattı*

Hamburg, Essen, Frankfurt, Köln ve Duisburg'da düzenlenen toplantılara katılan İstanbul Barosu başkanı avukat Turgut Kazan, Türk ve Alman kamuoyunu Türkiye'deki Hukuk düzeni, demokrasi sorunları ve ceza avukatlarının sorunları konularında bilgilendirdi.

Yapılan toplantılarda kendisine yöneltilen soruları da yanıtlayan Kazan, Hukuk alanında çeşitli ülkelerde ve Türkiye'de meydana gelen haksızlıkları önlemek için tüm dünya barolarını da birlikte çalışmaya ve belirli aralıklarla mesleki toplantılar yapmaya çağırdı.

141- 142 ve 163 kalkmalı!

Turgut Kazan'a katıldığı toplantılarda özellikle yöneltilen sorulardan biri de Türk Ceza yasasındaki 141-142 ve 163'üncü maddelerin birlikte kaldırılması konusundaki düşüncesiydi. Kazan bu konuda Türkiye'de hala bir tartışmanın sürdürüldüğünü belirterek kendisinin bu maddelerin birlikte mütalaa edilerek tümüyle değiştirilmesinden yana olduğunu, toplumun bir kesimine sağlanan özgürlüklerin diğer kesimine de tanınması gerektiğini ve demokratik haklara bir kez sınır getirildiğinde, daha sonra bunun ölçüsünün bulunamayacağını düşündüğünü açıkladı.

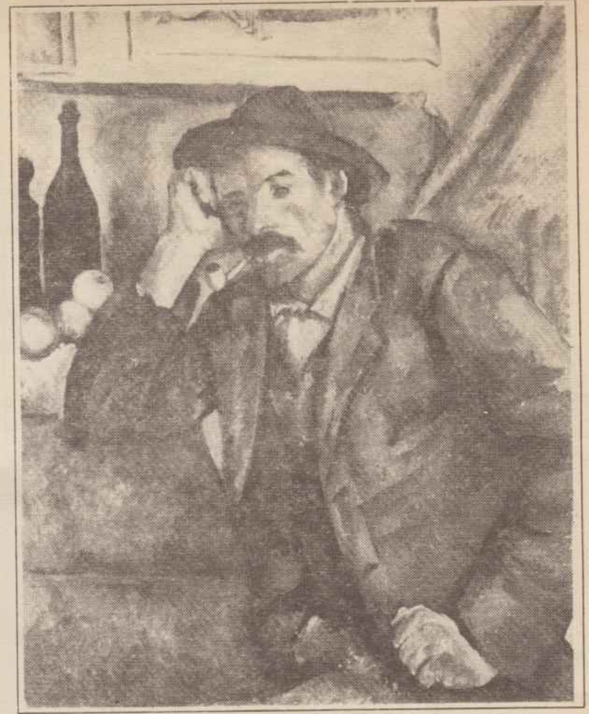
Kazan şu anda Türkiye'de üzerinde hassasiyetle durulan konulardan birinin de işkence olduğunu belirterek, "Ceza avukatlarını düşündüren en büyük sorun, ceza uzarsa tutuklunun nasıl güvenceye alınacağı konusudur. İşkence insanlık suçudur ve savunmayı etkilediği için bizleri yakından ilgilendiriyor. Başkanı bulunduğum İstanbul Barosu ve diğer hukuk kuruluşları işkence konusunda çok duyarlı davranıyorlar. Bizim mesleğimiz gerçeğe varmaktır. Bu nedenle de işkence konusu doğrudan bizi etkilemektedir" dedi. Konuşmalarında hapishanelerdeki yaşam koşullarına da değinen Kazan, Türkiye cezaevlerine Avrupa standartlarını yerleştirmek için çalıştıklarını, genelgeleri uygulamayan cezaevlerinde nispeten insani koşulların sürdüğü gözlediklerini belirtti. Bu ziyareti sırasında kendi isteği üzerine Federal Almanya'da bir de cezaevi gezdiğini anlatan Kazan, bu ülkelerde özellikle siyasi tutuklulara insanlık dışı bir tecrit uygulandığını gördüğünü, ve kendisine cezaevi'nin daha çok vitrin kısmının gösterildiği izlenimini edindiğini de vurgulayan Kazan, Avrupalı hukukçuların da cezaevlerinde insanlık dışı davranışlar ve işkence konusunda sorunları olduğunu belirtti.

Vatandaşlık atılma ve siyasi sığınmacıların ülkeye dönüşleri konusunda kendisine yöneltilen soruları ise, vatandaşlık hakkını kazanmanın tek yolunun resmi makamlara vatandaşlık hakkını kazanmak için başvurmak olduğunu belirten Kazan, Bakanlar Kurulu'nun verdiği kararı geri alması yolunun kapalı olduğunu belirterek yanıtladı.

Politik sığınmacıların ülkeye dönüşleri konusunda 141. maddeden açılan kimi davalardan sanık olanlar için dönme yolunun açıldığını ve geri dönmek isteyen her kişinin kendisine mutlaka profesyonel bir avukat tutarak işe girişmesini önerdiğini söyleyen Kazan, dönmek isteyen kişinin hakkında bir mahkumiyet yoksa, en kötü ihtimalle bir aylık bir tutukluluğu göze alması gerektiğini belirtti.

Doğumunun 150. yılı nedeniyle Paul Cézanne

Resim yaparken ölmeye yeminliydi

"Sigara içen adam" (Ermitaj Müzesi, Leningrad

Aydın KARAHASAN

Çağdaş resim sanatının kurucularından biri sayılan Cézanne yalnız Fransız resim sanatını değil Avrupa resim sanatını da temelinden etkilenmiştir. Doğayı gözlemindeki analizleri, boyayı tuvale sürüşündeki "pastos" denilen kendine özgü tekniği, ömrünü boydan boya resim sanatına adaması nedeniyle Cézanne sanat tarihinde eşine az rastlanır dehalardan biridir.

18 Ocak 1839'da Güney Fransa'nın Aix-en-Provence kasabasında doğan Cézanne'ın babası Louis-Auguste şapka imal eden bir fabrikatördü. Annesi Anne-Elisabeth-Honorine bu fabrikada tornacı olarak çalışan Aubert adlı bir emekçinin kızıydı. Genç kadın Elisabeth-Honorine de aynı fabrikada işçilik yapıyordu. Elisabeth, Cézanne'ı evlilik dışı doğurduktan beş yıl sonra Cézanne'ın babasıyla evlenmişti. Kısaca Cézanne'ın babası burjuva sınıfından, anası ise işçi sınıfından geliyorlardı. Sert mizaçlı, otoriter, huysuz bir tip olan Louis Auguste oğlunun ressam olma isteğine şiddetle karşı gelmişti.

Küçük Paul ilkokulu bitirdikten sonra Aix kasabasında Sainte-Joseph Lisesi'nde okumuş, 1852-1858 yıllırı arasında da Collège Bourbon'da yatılı eğitim görürken Emile Zola ile arkadaş olmuş, dostlukları Zola'nın **"L'Oeuvre"** (Eser) adlı romanı 1886'da yayınlandıktan sonra bozulmuştu. Bu romanda Zola, bir ressamın bütün çabalarına karşın başarısızlığa uğrayan dramatik yaşamını anlatmaktadır. Romanın pek çok satırında "Claude" adıyla geçen ressamın Cézanne olduğu anlaşılmaktadır. Oysa çocukluk ve gençlik yıllarındaki arkadaşlıkları o kadar sağlam, o kadar içtendi ki, daha sonra Paris'e giden Zola arkadaşına yazdığı mektuplarında "Evrensel bir ressam olmak istiyorsan taşrayı bırak, Paris'e gel!" diyordu. Cézanne de ona yazdığı mektuplarından birinde onunla konuşmak, onunla yazışmak, onun dostluğunu kazanmaktan tarifsiz sevinç duyduğunu belirtiyordu. (Bkz. Souvenirs sur Paul Cézanne et lettres inédite, Paris)

Çok sağlam klasik ve hümanist bir eğitim gören Cézanne derslerden ençok Latince ile eski Yunanca'yı seviyordu. İleride "modern resmin babası" sayılacak olan bu ressam ne yazık ki, lise eğitimi sırasında resim öğretmeniyle pek anlaşamıyordu. Cézanne lise olgunluk sınavını verdikten, kolej eğitimini de tamamladıktan sonra Aix Müzesi konservatörü olan Joseph Gibert'in resim kurslarına katılmaya başladı. Bu arada babası şapka fabrikatörlüğünden oldukça para kazanmış, gelişen sermayesini bankacılığa yatırarak Aix'de "Cézanne -Cabassol" bankasını kurmuştu. Babası çok para kazandıkça aile üzerindeki egemenliği de o derece fazlalaşmıştı. Paul'ün ressem olma isteğine karşı babası şiddetle karşı geliyor, bu konuda hiç anlayış göstermiyordu. Babası onu kendisine vekiy yapmayı, banka işlerini yönetmesi için Aix Üniversitesi'nde hukuk öğrenimi görmesini istiyordu. Baba ile oğul arasındaki şiddetli çekişme nihayet Paul'ün zaferiyle sonuçlanmış, 1861 Nisanında resim malzemelerini kaptığı gibi Paris'in yolunu tutmuş, orada Académie Suisse'e kaydını yaptırmıştı. Bu özel sanat akademisinde empresyonist ekolün ünlü ressamı, kendinden on yaş daha büyük olan Camille Pissarro ile tanıştı, dostlukları sarsılmadan ölünceye kadar sürdü. Pissarro yahudi kökenli bir ailenin çocuğuydu. O da Cézanne gibi ressam olmak için babasından bir türlü izin koparamamıştı. Bu bakımdan ikisi çok iyi anlaşıyorlardı. Cézanne mektuplarında Pissarro'dan hep övgü ilesöz etmiştir. Paris'ke altı aylık ikametinden sonra 1861 Eylülünde tekrar Aix'e dönen Cézanne'ı babası hemen kendi bankasında çalıştırmaya başlamıştı. Ama o da Gauguin gibi bu zoraki banka işlerinden hiç hoşlanmıyordu, bu işte fazla kalmadı. Ressam olmayı iyiden iyiye kafasına koyan Cézanne Güney Fransa'nın bol güneşli kırlarından peyzajlar yapıyor, en çok da Sainte-Victoire dağının çeşitli görünümlerini tuvale yansıtıyordu. Nihayet babasını ikna etmiş, onun 1959'da Aix yakınlarında satın aldığı çiftlik evinde "Le Jas de Bouffan" (Rüzgarlı Ev) çalışmaya başlamış; bu yörede pek çok peyzajlar yapmıştır. Cézanne doğrudan doğruya doğadan çalışırken şu sonuca varır: **"İyi bir peyzaj yapabilmem için önce doğanın jeolojik yapısını iyi tanımam gerekir."** Bu nedenle salt Sainte-Victoire dağının görünümünü defalarca çizmiş, böylece resim sanatında konudan çok neyin nasıl işlendiğini, ressamın resim sanatına hangi yeni görüşü getirmesi gerektiğini belirtmek istemiştir.

Çoktan beri Paris'te olan okul arkadaşı Emile Zola adını edebiyat çevrelerinde duyurmuş, ünü Fransa'nın dışına taşmaya başlamıştı. Zola mektuplarında eski arkadaşının Paris'e gelmesini boyuna yazıp duruyordu. Oğlunun artık iyi bir banka memuru olmasından iyiden iyiye umudunu kesen babası, onun resim öğrenimi için 1862 Kasımında tekrar Paris'e gitmesini engelleyemedi. Académie Suisse'e bir müddet devam ettikten sonra Paris Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'nin (Ecole des Beaux-Arts) giriş sınavlarına başvurdu. Bugün bize acaip geliyor ama modern resim sanatının temelini atan bu büyük dehayı giriş sınavı jüri üyeleri "Renk yeteneği var, ama deseni zayıf" gerekçesiyle akademiye almadılar. Evet, sanat tarihi böyle gariplikierle doludur. Aynı şey Van Gogh ile Gauguin'in de başına gelmişti. Ünlü heykeltraş Rodin de üç kez École des Beaux-Arts sınavlarından geri döndürülmüştü. Onları akademiye almayan sınav komisyonu üyelerinden birinin bile bugün adını bilmiyoruz ama bu sanatçıların eserlerini hayranlıkla seyrediyoruz. Geride şaheserler bırakıp adlarını kültür tarihine kazıtan bu insanların eserleri kadar yaşam serüvenleri de ilginçtir bu yüzden. Anlayışsızlık, hodbinlik, bağnazlık ile bürokrasinin kol gezdiği günümüzde de bu garipliklar olmuyor değil. Ama yaptığı işe inanan, yeteneğinden kuşku duymayan, kendine güvenen kimseleri hayatın bu gibi cilveleri yıldıramıyor. Cézanne artık ressam olarak kendi yolunu kendisinin bulması gerektiğine karar veriyor. (Burada "yolunu bulmak" deyimi ne kötü çağrışım yapıyor. Bilindiği gibi yolunu bulmak "avanta sağlamak" anlamına da gelir Türkçe'de.) Akademi giriş sınavlarını kazanamayan Cézanne'ın üzülmediği söylenemez ama onu yıldırmadığı pekala söylenebilir. Sık sık Louvre Müzesi'ne gidip eski ustalardan kopyalar yaparken, günlüğüne de şunları yazar: **"Louvre iyi bir öğretmendir, ama salt onunla yetinmemeli. Doğadan Louvre'a, Louvre'dan doğaya dönmeli..."** Artık kendini iyiden iyiye resim sanatına adayan

"Sainte - Victoire Dağı" (Ermitaj - Leningrad)

Cézanne doğa ile Louvre arasında mekik dokur. En çok sevdiği iki ressam Delacroix ile Courbet'tir. Courbet için günlüğüne şunları yazar: " **Courbet aşılamayan tek ressamdır bence. Onun çıplakları tarlalardaki olgun başakların altın renkleri gibi parıldar. Onun tablolarına ne kadar baksam doyamam..**"

İkinci kez Paris'te ikameti sırasında yeni dostlar edinir. Bu arada Renoir, Monet, Degas gibi ressamlarla da tanışır. Genelde içine kapanık, çok ince duygulu, yalnızlığı seven Cézanne dostlarına karşı çok sıcak ilişkiler içindedir. Her yıl yapılan "Salon" adıyla ünlü geleneksel devlet sergisine 1864 yılında gönderdiği bütün resimleri geri çevrilir. Artık Paris'e iyice küsen Cézanne bir buçuk yıllık bir ikametten sonra kalkar eski kasabası Aix-en-Provence'a döner. Marx'ın dediği gibi, kamuoyu denilen şeyin hiç bir zaman ödün vermediği önyargılarına gelince, Dante'nin, o büyük Floransalı'nın özdeyişini benimsiyerek resim sanatında kendi bildiği yolda devam eder: "Segui il tuo corso, e lascia dir le genti" (Sen yolunda yürü de ne derlerse desinler.) Hayatının sonuna kadar bu kasabada kalarak büyük bir tutkuyla resim çalışmalarını sürdürür. Artık yalnızlığa çekilmiştir. Kasaba halkı ona "Aix'in yalnız adamı" der. 1870'de patlak veren Alman-Fransız savaşı sırasında askere gitmemek için vaktiyle Paris'te tanıştığı, ressamlara modellik eden yirmi yaşındaki Hortense Fiquet ile güney kasabalarından birinde saklanır.

4 Ocak 1872'de Paul adını koydukları bir oğulları olur. Cézanne durmadan usanmadan resim yapmayı sürdürür ama geleneksel resim sanatına alışmış gözler için sanatı bir türlü ilgi görmez. Onun doğayı analiz ediş biçimi şimdiye kadar alışılagelmişin dışındadır. Doğaya doğrudan çok bilinçle yaklaşır; yekenekle değil sabırla çalışır. Bir konuyu yirmi-otuz kez işlemekten yılmaz; bir tablonun üstünde üç-beş yıl çalıştığı olur. Böylesine bir sabırla çalışan Cézanne'ın pek çok eserleri gene de bitmemiş, bitirilememiş hissini verir. Fırça tuşlarını tablonun her yerinde düşünerek, tartarak, duygusallıktan uzak olarak sürer. Empresyonistlerle dost olduğu, onların sergilerine katıldığı halde Cézanne'ı tam empresyonist sayamıyoruz. Renkleri küçük tuşlar halinde tuvale sürdüğü, resim dilinde "pastos" denilen, boyalara kabartma hissi veren bir teknik uyguladığından onun sanatı bu nedenle empresyonistlerinkine pek uymaz. Cézanne'ın sanat anlayışını yansıtan ünlü sözlerinden biri de şudur: "**Doğada her şey küre, koni, silindir biçimindedir. Bu temel ögeleri gözardı etmeden resim yapmalı**" der. Bu gözlemini resimlerinde titizlikle uygulayan Cézanne kendinden sonra Picasso ile Braque gibi modern sanat us talarının elinde daha da gelişen kübizmin temellerini atmış oluyordu. Hele Picasso'yu en çok etkilemesi, onun kübist sanatın habercisi olduğunu göstermektedir.

1986'da seksen sekiz yaşandaki banker babasının ölmesi üzerinekendisine büyük bir servet kalmıştır. Cézanne böylece her türlü maddi sıkıntıdan uzak olarak refah içinde eserlerini yaratmaya devam etmiştir. Resim sanatındaki gücü ve üslubu oldukça geç anlaşılan Cézanne'ı ilk anlayan ve değerlendirenler Pissarro ile galerist Ambroise Vollard olmuştur. 1895'te 150 parça tablosuyla onun bir sergisini açmıştır. Bu sergi gelenekçi sanatçılarla halkın ilgisini pek çekmemişti ama genç sanatçılarda büyük bir ilgi uyandırmıştı. 1900 yılında Paris'te açılan uluslararası bir sergide Cézanne'ın da eserleri yer aldı. Ünü gittikçe yayılmaya, Fransa'nın dışına taşmaya başlamıştı. Üslubu, tekniği yadırganmıyor, uzun bir savaşım sonunda o'nun resem sanatına yeni anlayışlar getirdiği artık kabul ediliyordu. Şimdi Paris'te Musée d'Orsay'de bulunan Maurice Denis'nin yaptığı "**Hommage à Cézanne**" (Cézanne'a saygı) adlı tabloda Redon, Bonnard, Sérusier gibi ressamların Cézanne'ı Aix'teki atölyesinde ziyaret ederken göstermektedir. Çocukluk ve gençlik arkadaşı Zola'nın 1902'de ölümü Cézanne'ı çok sarstı. Son yıllarda aralarının açık olması eski dostluklarının insani değerlerini unutturamazdı. Yedi yıldır üzerinde çalıştığı, şimdi Philedelphia Müzesi'nde bulunan 208x 249 boyutlarındaki "**Yıkanan Kadınlar**" tablosunu 1905 yılında bitirdi. Cézanne bir takım figüratif tablolarını, özellikle çıplaklarını fotoğrafları yorumlayarak çalıştıysa da daha çok doğa karşısında resim yapmayı severdi. Gene bir gün açık havada çalışırken birden bire fırtınaya tutuldu. Evine dönerken yere kapaklandı. Resim yaparken ölmeye yeminliydi. Kasabadan kağnısıyla geçen bir köylü yolun kenarında Cézanne'ı yere kapaklanmış durumda gördü. Kağnıya yerleştirilip hastaneye götürülürken 22 Ekim 1906'da yolda öldü. Sözünü tutmuştu, resim yaparken öldü.

"Kırmızı Yelekli Genç" (Bührle - Zürih)

Cézanne'ın eserleri dünyanın belli başlı müzelerindedir. En önemlileri şunlardır: "Asılmışın Evi" (Musée d'Orsay, Paris), "Medan Şatosu" (Zola'nın evi - Glasgow, Art Gallery), " Marsiyla Körfezi" (Metropolitan Müzesi, New York), " Eros ile Natürmort" (National Museum, Stockholm), "Kırmızı Yelekli Çocuk" (Bührle koleksiyonu, Zürih), "Pipo İçen Adam" (Ermitaj, Leningrad), "İskambil Oynayanlar" (Musée d'Orsay, Paris), "Sainte- Victoire Dağı" (Puşkin Müzesi, Moskova), "Meyvalar" (Ermitaj, Leningrad), "Bayram Akşamı" (Puşkin Müzesi, Moskova), "Mavili Kadın" (Ermitaj, Leningrad), "Kendi Portresi" (Puşkin Müzesi, Moskova), "Madam Cézanne" (Sao Paolo, Brezilya) ve daha bir çok müzelerde...

BOŞYAZI

Arabesk aşkın gözyaşları ya da geçici ayrılık türküsü

***Ayrılık** günü geldi çattı. Bu ayrılık geçici de olsa gözlerimden yaşlar boşanıyor. - Demli bir Orhan Gencebay kaseti koy abi!- Sizler için karalamaya çalıştığım nacizane sözcüklerin üstüne gözyaşlarım dökülüyor. Ama teknolojik gelişmenin duyguları nasıl silip süpürdüğüne ürkünç bir şekilde tanık oluyorum. Kahrolasıca kompüter gözyaşlarımı size iletemiyor. Eskiden böyle miydi? Aşk mektuplarındaki gözyaşlarından okunamaz hale gelen sözcükleri sökmek için nasıl canı çıkardı bağrı yanık aşıkların.*

***İşte** herşey yavaş yavaş eskiyor. Herşey tükeniyor. Üzünç olanı, kimi şeylerin kendini tüketmesi. Oysa sorulması gereken; eskiyor muyuz, yoksa tükeniyor muyuz? Şimdi eski aşkların yerlerinde yeller estiğini söylesem, bu bayat laf kimsenin ruhuna işlemiyor. Yani artık aşk bu mahallede oturmuyor.*

***İsterseniz** şöyle buyrun beyler. Bu yol yenimahalleye çıkıyor.*
*- **Yenimahallede** ne var abi?-*

***Şimdi** ben yalan söylemek istemiyorum. Sizden ayrıldığıma da üzülmüyorum. -Hüzünlü ayrılıkları sevmem, kendimi psikolojik olarak mutluluğa hazırlıyorum.- Hem ben zaten yazmak istemiyordum. Bu gazetenin yazı kurulu beni zorluyordu. Artık özgürlüğümü kazanmış oldum. Zaten bu zamanda yazmaktan çok, okumak eylemiyle uğraşmak gerekmiyor. mu? Di mi yani? Hem, o kadar yalvarmama karşın, beni başyazar yapmadılar. Alacakları olsun. Oh olsun işte.*

***En çok** üzüldüğüm şey, hayranlarımdan mektup alamayacağım. Ne kadar çok aşk mektubu geliyordu... Aman Tanrım, yanıtlamakta güçlük çekiyordum. -Hepsine ayrı ayrı teşekkür edeyim bari, fırsat varken - Merak ediyorsunuz biliyorum, aşk mektuplarında ne yazdığını. Söylemeyeceğim işte. Ne mektup yazanların güzel ve genç kadınlar olduğunu, -fotoğraf yolluyordu kimileri - ne benimle evlenmek istediklerini, ne de benimle bir gün bile olsa birlikte olmak için neler vermeyi göze aldıklarını yazmayacağım size. Hele hele içlerinde evli, feminist kadınların da olduğunu hiç mi hiç söylemeyeceğim.*

***Ama** ne olursa olsun, hayranlarımın aşk mektuplarını yine dört gözle bekleyeceğim. Adres yerine salt 'boşyazara' ibaresini kullansanız yeter.*
***Sizleri** çok özleyeceğim. Hoşça kalın dostlarım.*

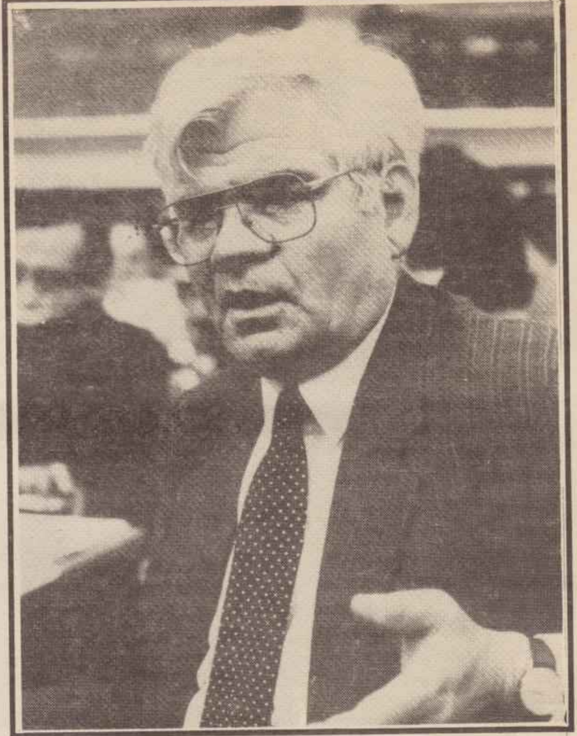
***Şunu** iyi bilin, iğrenç boşyazılarımdan uzun süre ayrı kalacağınıza inanıyorsanız, aldanıyorsunuz.*

Mehmet Sevda

Fethi Savaşçı'nın Türkiye Postası'na gönderdiği son yazısıdır

KONUK YAZAR

BAŞUCU KİTAPLARI

Fethi Savaşçı'yı kaybettik. 1930 yılında Ödemiş'te doğan "gurbet"in sanatçısı Savaşçı, Münih'te uzun yıllardır işçi olarak çalışıyor, bir yandan da öykü, şiir ve roman çalışmalarını bir arada sürdürüyordu.
*Bu sayfada, Fethi Savaşçı'nın "Konuk Yazar" köşemize kısa bir süre önce gönderdiği **"Başucu Kitapları"** isimli son yazısını yayınlıyor, ailesine, okurlarımıza başsağlığı dilerken, O'nu saygıyla anıyoruz*

Fethi SAVAŞÇI

Dergi çıkartmak için biraraya gelen gençleri, yüreklendiriyorum. Bunların kimi Alman kültür kuruluşlarının maddi olanaklarından yararlanmak istiyorlar. Yararlananlar da var, yararlanmayanlar da. İkinciler kendi kişisel katkılarıyla bir yazın dergisi çıkarıyorlar. Yeni hevesli, heyecanlı imzalarla karşılaşıyoruz. "Avrupa'da Türk yazını gelişiyor." diye seviniyor insan. Yeni çıkan bu tür dergilerde, çıkaran gençlerin yazıları, şiirleri, öykü, karikatür ve grafikleri yeralıyor. Önce sloganlı şiirleri okuyorum. Hepsi de Nazım Hikmet, Ahmet Arif, Enver Gökçe, Hasan Hüseyin'in etkisini taşıyor. Öyküler, başkasının etkisini pek taşımıyor ama, öykü niteliği yok... Hep portre çiziyorlar, hep belirli konuları işliyorlar. Çoğu da anı anlatıyor; hep yolculuk, hep gözlem! Konuk bulunduğumuz Avrupa ülkelerinin insanlarını anlatan yok... Oysa ki onlarla birlikte yaşıyoruz. Eksik kalıyor bu yönü öykülerin de. Sonra hiç gereği yokken, çarpuk çurpuk karikatürler, grafikler, nereden aktarıldığı belli olmayan alıntılar, resimler. Doğal olarak böyle dergilerin yaşamları da kısa oluyor. İçerik bakımından güçlü, güzel dergiler bile kapanıp gitti. Yirmi yıl öncesinin Belleten, Birlik, Rüzgar, Yaprak, öğrenci birliklerinin bültenlerini özlüyorum. Bir süre önce yayınını durduran Anadil, Yabanel, Yurtsever Birlik, Dostluk, Barış'a çok yazık oldu. Hele telefonlardaki heyecanlı sesler: "Ağabey, bir hafta içinde yazı istiyoruz senden. Şiir de varsa gönder. Bu sayımız göreceksin bomba gibi olacak!" sesleri. "Neden hep bomba, silah özlemi, neden hep çiçek gibi, barış özlemi gibi değil de, bomba gibi?" diyememekten duyulan üzüntü. Ama yine de hepsine yetişme, hepsini mutlu görme, heveslerini kırmama, yararlı olma umudu. Neden Almanya'daki aydınlarımız okumaz bu tür dergileri? İşçilerimizden kopuk yaşıyorlar da ondan. Küçümsüyorlar işçilerimizin çıkardıkları bu tür yayın organlarına, tepeden bakıyorlar her zaman olduğu gibi. Abone de olmazlar, abone de bulmazlar. Acaip bir yaratıktır, küçük burjuva aydını. İlle de kendi çıkardığı varakpareler okunsun ister de ondan. Bakalım herkese seslenebiliyor mu çıkardıkları, yazdıkları şeyler? Bu sorunun yanıtını verebilseler, batıp çıkan dergilerin, gazetelerin durumu daha iyi anlaşılacaktır. Kurtuluş'ta, Demokrat Türkiye'de ne kadar güçlü bir yazı kadrosu vardı. Nasıl sevinmiştik, ne güzel yararlanmıştık senelerce. "Günlük çıkan gazeteler mi çıkışlarına engel oldu? Yoksa genel bir ilgisizlik mi?" soruları geliyor gündeme. İkisi de doğru. Dağıtım, abonelik sisteminin bir türlü işleyemeyişi, yerine oturamayışı, yazı kadrolarının yetersizliği, acemiliği, azlığı, bir kaç kişinin üstüne iş yığma, sorumluluktan kaçma, palavralara sığınma diyebiliriz buna. Peki ama ekonomik göçü, Türkiye'dekilerden daha üstün olan Avrupa'daki Türk işçileri, aydınları neden yeteri kadar okumaz dergileri? Suç, yalnız işçilerin mi? "Ne verdin ki işçilerimize, neyi istiyorsun?" diye sormazlar mı insana? kendi reklamlarından başka birşey düşünmeyen, irili ufaklı dağları ben yarattım diyen, küçük burjuva radikallerinin hiç mi hiç suçu yok? Kendilerini gördüğünüz her yerde sorun. Zeytinyağı gibi hemen su yüzüne çıkacaklar, tiz perdeden kendilerini, yandaşlarını göklere çıkarıp, övgü yağmurlarının arkasına gizleneceklerdir. Sizi de, sorduğunuza soracağınıza pişman edeceklerdir. Bu tür burjuva aydınlarına, bırakın eleştiri yapmayı, öneri götürürken bile dikkatli olmanız gerek. hemen yığın dalkavukluğuna sığınmaktan da geri kalmazlar. Gözü dönmüş, kafalarının içinde bir avuç boktan başka bir şey bulunmayan militanlarına da saldırtırlar. Böyle saldırıları da "devrim" adına yaptıklarını da söylemekten, yazmaktan utanmazlar. Üç-dört yıldır tiksinmeye başladım böylelerinden. "Umudumu da kestim mi?" diye düşünmeye başladım. Evet, hiçbirisiyle ortaklaşa birşey yapılamayacağı kanısına vardım. Ama içlerinde tek tük de olsa olumlu yolda olanlar var. Yüreklerini meşale yapmışlar, karanlıkları aydınlatıp duruyorlar. Onları seviyorum, toz bile kondurmak istemiyorum hiçbirine.

Avrupa'nın çeşitli kentlerinde yaptığım okuma günlerinde, konuşmacı olarak katıldığım çeşitli seminerlerde, genç sanatçı arkadaşlar, "Hangi kitabı okumalıyım? Nasıl edinebilirim o kitapları?" diye soruyorlar. Çoğu da şiir yazıyor, pek azı da öykü. Şiir yazanların Türkçe sözlükleri bile yok... Hem Türkiye'de hem Avrupa'da çıkan yazın dergilerini yeteri kadar izlemiyorlar. Büyük çoğunluğu da, hiçbirini okumuyor. Toplantılarda horoz gibi kabarmayı da bir tür eylem olarak görenler çoğunlukta. İçlerinde başarılı olanlar da var. Ama ortak yönleri, hepsi birşeyler öğrenmek, öğretmek istiyor. Kendilerini yenilemek, yeni birşeyler söylemek isteyenler hemen belli oluyor. Hemen beğendikleri yazarları, ozanları sayıyorlar, yapıtlarından övgüyle söz ediyorlar. Hepsi de alçak gönüllü, bir şeyler öğrenme aşkıyla yananlarla birlikte heyecanlanıyorum. Bu çok iyi, iyi de herkese yetişmek zor. Masamın üstü şiir, öykü kitaplarıyla dolu. İki de roman var. Düzeltmemi, yol göstermemi istiyorlar. Kıramıyorum hiçbirini. Bana olan, yazına olan sevgilerini sarsmak istemiyorum. Kendileri düzeltseler çok iyi olur. Çok yazım yanlışı yapıyorlar. En iyisi, bu gençler için, "Başucu Kitapları" listesi yapmak. O kitaplardan çok şey öğrendiğim için söylüyorum: Belki de daha başka kitaplar da eklenebilir bu listeye. Dondurulmuş değildir bu kitaplar. kendi sevdikleri kitapları da eklesinler buna. Varsıllaşsın yazın bilgileri. Türkiye'deki kitap dağıtım merkezlerinden, kitapevlerinden istetsinler, buradaki Türk kitapçılarında bulamıyorlarsa. Bu kitapları elde ederlerse, hepsini okurlarsa, yazın dünyaları çok gelişecektir. Buna inanıyorum, seviniyorum. O zaman daha güçlü şiirler, öyküler, romanlar okuyabileceğiz. Şimdi listeyi yazıyorum:

Türkçe Sözlük, TDK Ankara

Yazım Kılavuzu, TDK Ankara,

Osmanlıca- Türkçe Sözlük, TDK Ankara,

Atasözleri Sözlüğü, TDK Ankara,

Deyimler Sözlüğü, TDK Ankara

Çağdaş Türk Edebiyatı (2 Cilt, Cem-Broy Yayınları, İstanbul)

Şairler ve Yazarlar Sözlüğü (Cem Yayınları, İstanbul)

Türk Edebiyat Tarihi (5 Cilt, İnkilap ve Aka Kitabevi, İstanbul)

Ansiklopedik Edebiyat Sözlüğü (İnkılap ve Aka Kitabevi, İstanbul)

Sosyalist Kültür Ansiklopedisi (8 Cilt, May Yayınları, İstanbul)

Edebiyatımızda İsimler Sözlüğü (Varlık Yayınları, İstanbul)

Edebiyatımızda Eserler Sözlüğü (Varlık yayınları, İstanbul)

25 Ünlü Eser (Varlık yayınları,İstanbul)

Şimdilik kesiyorum listeyi. Yazınla ilgi yirmiden fazla, önemli kitap, güldesteler, derlemeler var. Ama önce yukarıdaki kitapları edinsinler istiyorum. Daha sonra da o kitapları yazarım. Geçmiş yazın kazanımlarımızı bilmeden, bugün için yeni bir şey yazmaya, söylemeye olanak yoktur. Yerden ot biter gibi, yetişmez bizim yazınımızda sanatçı. Diğer topmlarda da öyledir bu. ...aşka türlüsü de olamaz.

Bu felakete karşı önlem alınabilinir mi?

Yılda 1 milyondan fazla deprem oluyor

Geçtiğimiz hafta San Fransisko'da meydana gelen ve 270 kişinin yaşamına malolan deprem, bu felakete karşı alınabilecek önlemlerin tartışmasını yeniden gündeme getirdi.

Yapılan araştırmaların sonuçlarına göre, dünyamızda her yıl bir milyondan fazla deprem oluyor. Her 6 ayda bir ortalama 2 çok şiddetli, 10 şiddetli, 1000 kadar da küçük deprem meydana geliyor. Bu depremler, ancak sismograflarla kaydedilebilen küçük sarsıntılardan farklı olarak büyüklü küçüklü felaketlere de yolaçabiliyor.

BİR TESELLİ VER

Teselli olunacak bir taraf da yok değil. Çünkü depremlerin çoğu yerleşim alanlarının dışında veya seyrek yerleşim merkezlerinde meydana geliyor.

DEPREM ÖNLENEBİLİR Mİ?

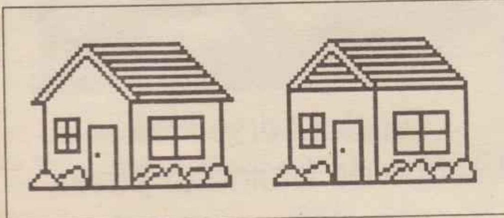
Depremi önlemek mümkün olmadığı için muştu. Ama hemen ardından bir de iyi haber geldi. Şiddetli deprem bölgeyi yerle bir etmiş, ancak önceden haber alınması yüzbinlerce insanın hayatını kurtarmıştı.

Bilimsel verilerin yardımı ile depremi önceden tahmin etmek mümkünse de her zaman en emin yol değil.

Bu gerçek, Liaoning depreminden hemen hemen bir yıl sonra anlaşılabildi. 27 Temmuz 1976 tarihinde yine Çin'de bir endüstri şehri olan Tanshan'da müthiş bir deprem meydana geldi. Kent yok oldu. Beklenmeyen felaket sonucu yüzbinlerce insan çöken evlerin altında can vermişti.

Depremin ardından yapılan değerlendirmelere göre, bu depremde 650-750 bin insan yaşamını yitirmişti. O günden sonra, depremler karşısında önceden tahmin ve uyarının yeterli bir önlem

Emniyetle oturulacak ev: Tahta ev.

En ucuz. Depreme dayanıklı yapı malzemesi. Bu tipin iyi desteklenip, payanda ile tutturulması önemlidir.

yapılması gereken, bu felakete karşı koruyucu önlemler bulmak. Bunun için de iki yöntem düşünülebiliyor. **Birincisi:** Deprem bölgelerinde yerleşmiş bulunanların hemen yerleşim bölgesini boşaltabilmeleri için zamanında uyarı yapmak. **İkincisi:** Depremin kötü sonuçlarını önlemek için **"Depreme dayanıklı evler"** yapmak.

*****

1975 yılında Çin'de Liaoning bölgesinden kötü birhaber geldi. Deprem olmadığı iyice ortaya çıkmıştı.

Deprem konusunda çalışmak üzere bir araya gelen bilim adamları sadece depreme dayanıklı yüksek binalar, köprüler, barajlar ve nükleer santraller inşa etmek gibi pahalı önlemlerin yanısıra, yoksul ülkelerin talebi olan ucuz ve basit önlemleri de görüştüler.

İNŞAAT MALZEMELERİ

Bilim adamları ilk önce inşaat malzemelerine dikkat çekti. Küçük yer sarsıntıları sırasında çabuk kırılan gevrek malzemeden yapılmış duvarlar hemen çatlar ve bunların üzerine gelen ağır çatılar içeride oturanların başlarına yıkılırdı.

Dolayısıyla deprem tehlikesine karşı alınacak en basit önlem, yapı malzemelerinin doğru seçimiydi. Bunun için tuğla çamuruna saman veya çalı çırpı karıştırılır, böylece duvarların içinde güçlü bir örgü meydana getirilir ve dayanıklılığı sağlanabilirdi.

Aslında en iyi öneri; taş veya tuğla ile yapılan yapıya daha fazla sağlamlık verebilmek için, küçük kapı ve pencere ile hafif bir tavan kullanılmasıdır. Uzmanlara göre, pişmiş tuğladan çok pişmemiş tuğladan inşa edilen yapılar daha dayanıklıdır.

Mühendislere göre, yapının duvarları, bir paketin iple bağlandığı gibi çelik veya demir kafeslerle bağlanmamış ise deprem sırasında duvarlar birbirinden ayrılarak yıkılır.

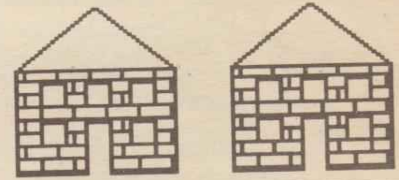
Uzmanlara göre, iyi bir yapı tekniği ve malzemenin sağlamlığı, gökdelenlerde kat sınırlamasını gereksiz kılar. Dünyanın, çelik betonarme olarak yapılmış, depreme dayanıklı en yüksek binası 32 katlıdır.

DEPREMLERİN DERECELERİ

1902 yılında İtalyan Guiseppe Mercalli 12 şiddetindeki depremi ölçebilecek bir skala geliştirdi.

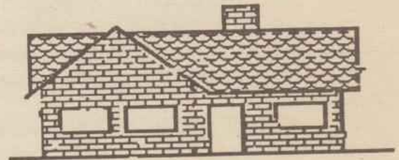
Mercalli Skalası'ndan örnekler verirsek; 1 şiddetindeki deprem sadece ölçülebilecek şiddettedir. 4 şiddetindeki bir depremi ise halk hisseder, çanak çömlek ve pencereler kırılır. 7 şiddetindeki depremde, baca ve duvarlarda yırtılmalar meydana gelir. 10 şiddetinde bir deprem meydana geldiğinde ise, birçok bina yıkılır ve toprakta yarıklar oluşur. 12 şiddetindeki depremin sonucunda ise en önemli sonuç yer kabuğunda meydana gelen değişikliklerdir.

Otuzlu yılların başlarında **Richter** adlı fizikçi, bu skaladan yararlanarak en hafifinden en şiddetlisine kadar depremlerde zarar ve can kaybını saptadı.

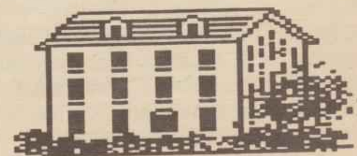
En fazla tehlike:

Çamur ve pişmemiş tuğlalı evler. Kırılgan yapı malzemesinin iyileştirilmesi için içine saman veya çalı çırpı konulabiliyor.

Fazla tehlike:

Pişmiş tuğlalı yapılar. Çelikle bağlı veya çubuklu duvarlar. Bu yapılar paket gibi bağlıdır.

Depreme karşı dayanıklı binalar:

Çelik beton. En doğru konstrüksüyon. Sağlam bir çelik korse gibi içersine beton atılarak sımsıkı bağlanır.

Güney kutbu'nda fazla buz erimesi çok tehlikeli olabilir

Antartika'da petrol ve maden aranmasın !

Zerrin ŞENESEN

Dünyamız üzerinde temiz kalabilen son kara parçası olan **Antartika** da **ölüm tehlikesi** ile karşı karşıya.

Oysa şu günlerde Antartika'da ilkbahar başladı. Doğanın yeniden uyanışı anlamına gelen ilkbahar. % 5'i buzla kaplı bulunan kıtanın her yanında penguenler dolaşıyor, ayı-balıkları herşeye rağmen soylarının tükenmemesi için yavruluyorlar. Velhasıl, tüm hayvanlar dünyanın heryerinde olduğu gibi baharla birlikte yaniden canlanıyor.

Bu güzel görüntüyü bozan bir şey var yine de. İnsanoğlunun 'uygarlık' uğruna ayak bastığı pek çok yerin başına geldiği gibi ortalık atık dolu. Bu atıklar da Antartikayı, boydan boya kaplıyor. Baharla birlikte eriyen karlar da bu pislikleri ortaya çıkartıyor ve dereler halinde akıtıyor.

Buna bir de geçtiğimiz Ocak ayında Kıtanın çok yakınında batan Arjantin gemisi **Bahia Paraiso**'nun durmaksızın sızdığırdığı petrolü eklersek görüntü tamamlanıyor. Aslında çok büyük bir kaza değildi bu ama püskürttüğü 70 bin galon petrol, kıyılarda yaşayan binlerce penguen ve deniz kuşunu yersiz bıraktı.

HERKESİN VE KİMSENİN ÜLKESİ

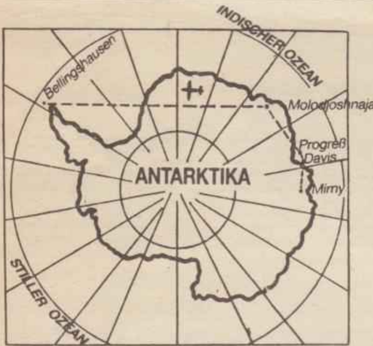
Antartika gerçekte hiçbir ülkeye ait bir kara parçası değil. Ama herkese ait bir kara parçası da aynı zamanda. Şu anda bu kıtada bilimsel araştırma yapan 12 ülkenin üssü ve 7 ülkenin toprağı bulunuyor. Bu durumun yol açtığı sorunların çözülmesi için 1961 yılında uygulamaya koyulan **Antartika Anlaşması** bu sorunlara çözüm bulmak amacını taşıyordu ama getiremedi. Bunun yerine bir **'İstişare Organı'** kuruldu. Bu organ düzenli olarak toplanacak ve kıtanın geleceğini tartışacaktı. Toplandı da. Ancak katılan diplomat ve bürokratlar işleri hep yavaş ve üstü kapalı yürüttüklerinden geçtiğimiz yıllara kadar sorun pek ilgi çekmedi. Nihayet son yıllarda çevre sorunlarında yoğunlaşan ilginin bir kısmı doğal olarak Antartika'ya da yöneldi.

Aralarında **Greenpeace** ve **WWF** gibi çevre örgütleri bulunan pek çok kuruluş yoğun bir kampanya girişerek kamuoyunu alarma geçirmeye çalıştılar.

Son 6 yıldır ise bu İstişare Organı'nın gündeminde sürekli olarak **Wellington Antlaşması** vardı. Bu Antlaşma Antartika'da petrol ve maden aramaya ilişkindi. Tabii ki bu konuyla petrol ve madencilik şirketleri yakından ilgileniyorlar, ancak çevre koruma örgütlerinin bu şirketlerle aynı fikirde oldukları pek söylemiyordu.

Bu arama çalışmalarının kıtaya büyük zarar getireceğine inanan kuruluşlar - ki aralarında **Kaptan Cousteau** ve **Prens Ağa Han** gibi ünlü kişilerde bulunuyor - Antartika'da maden ve petrol aranmasına izin verilmemesine ve bu Anlaşmanın iptaline çabalıyorlar. Aksi takdirde ortaya çıkacak sonuçlar tüm dünya için telafi edilemeyecek kadar ciddi sonuçlar doğurabilecek önemde.

ANTARKİKA'YI TANIYOR MUYUZ ?

- Antartika, yaygın olarak kullanıldığı adıyla Güney kutbu. 14.000.000 Km^2'lik yüzölçüme sahip. Bugüne kadar ulaşılabilen en yüksek noktası 6.100 m'lik Executive Committee Range. Dünyadaki tüm buzların yüzde 90'ı orada. Kalınlığı ise 4.77 km.
- Güney kutbunun kaplı olduğu 4.77 kilometre kalınlığındaki buz tabakası 100 yıl boyunca yağan karların meydana getirdiği bir tabakadır. Bu buz tabakaları büyük kütleler halindedir ve ilk baharla birlikte eriyen karların denize sürüklediği buz parçaları arasında çok büyük alanlara sahip olanları bulunur. Örneğin Belçika'nın yüzölçümü kadar alanı olanlarına rastlanmıştır.
- Ortalama ısı sıfırın altında 76 fahrenhayt ve kuzeyden gelen sıcak hava akımlarının kıtanın buzullarla kaplı gölgelerine değmesi ile hızı saatte 200 mile ulaşan fırtınalara rastlanır.
- Dünyanın en temiz havası Antartika'dadır.
- Son yıllarda turizmcilik de gelişti. Kurulan Otel, atıkları yeniden kullanıma sokarak yararlanmakta ve rüzgardan sağladığı enerjiyi kullanarak, yılda toplam 16 bin turisti ağırlayabilmektedir. Bu tür bir yolculuğu genellikle balayına çıkmış yeni evlilerin tercih ettikleri söylenmektedir.

KAPTAN "KUSTO" NE DÜŞÜNÜYOR ?

"Buzlar erirse Park Avenue'de balinalar yüzer!"

Sessiz deniz altı dünyasının efsane adamı ve Kalipso'nun kaptanı 79 yaşındaki **Kaptan Jacques Cousteau**'ya göre Antartika kıtası kömür dolu. Ancak Kaptan'a göre dünyanın en temiz havalı bembeyaz kıtasında kömür veya petrol aranmamalı. Çünkü eğer aranır ve bulunursa kapkara olacak. Çıkarılan kömürün tozu çevreye yayılacak ve rüzgarlarla yayılım alanı genişleyecek. Kömür tozuyla kaplı alanlar ısıyı daha fazla tutacağından buzlar erimeye başlayacak. Bunun sonucu olarak okyanuslardaki su seviyesi de yükselmeye başlayacak. **Teorik olarak,** eğer Antartika kıtasının buzları erirse; okyanuslar 200 feet yükselir. Ve **"Park Avenue'de balinalar yüzer!"** (Bazı kıyı kentleri haritadan silinebilir.) Tabii global ısınma da aynı geri dönülmez sonuçları doğurabilir.

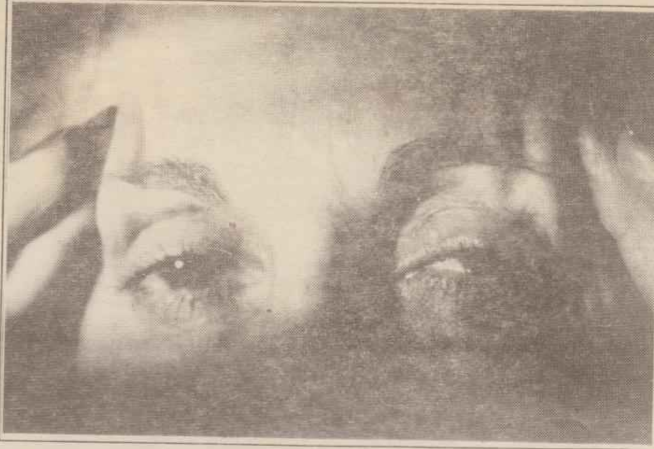
Petrol arama çalışmaları sırasında kullanılan yöntemler de pek iç açıcı değil. Ya patlamalar ya da sismik yöntemler kullanılıyor. Bunlar sonucu büyük bloklar halindeki buzlar süratle ufalanıyor. Denize düşüyorlar . Bu düşüş korkunç büyüklükte med-cezir dalgaları meydana getiriyor.

Televizyondan tanıdığımız Kaptan Cousteau da, şu sıralarda Antartika'yı ve dünyayı bu korkunç akıbetten kurtarmaya çalışıyor.

Stres gelmiş cihane...

Başağrısı bahane

Elbette her baş ağrısının nedeni gerginlik değil. Ve her başağrısının vücuttaki bir fizyolojik rahatsızlığa işaret edebileceğini de unutmamak gerek. Ancak, gerginliğe bağlı baş ağrıları doğru biçimde tedavi edilmezlerse kötü sonuçlara yol açabilirler.

Hemen herkesin yakından tanıdığı başağrısı nörolojinin çok önemli bir konusudur. Bu yazıda sözünü edeceğimiz tür başağrısı için ise bazı tıp yayınlarında **"Tension Headache"** adı kullanılıyor. Yani Gerginlik Baş ağrısı.

Söz konusu başağrısı, özelikle alın adalelerinin veya başın arka kısmı ile başın boyuna eklenen kısmındaki adalelerin, veya ense adalelerinin uzun süreli geriliminden kaynaklanabilir.

Ağrı genellikle aynı yoğunlukta devam eden basınçlı bir ağrı niteliğindedir ve genellikle de çift yönlü ortaya çıkar.

En çok görülen şekli, baş ile ense arasında iki taraflı başlayan, alna doğru bütün başı sararak koyılan şeklidir.

Ayrıca bu baş ağrısından şikayetçi birçok kişi çember gibi başlarını sıkan bir baskıdan da şikayet ederler.

FASILALI - MÜZMİN

1987 yılında toplanan Başağrısı Komitesinin tanımına göre "tension headache" fasılalı (episodik) ve müzmin (kronik) olarak iki gruba ayrılmaktadır. Episodik durum yılın 180 gününde görülür. Bu süreyi aşan başağrıları ise kronik adını alır.

Gerginlik başağrısı günün her saatinde ortaya çıkabilir. Hatta kişiyi gece yarısı uykusundan bile uyandırabilir. Kişi sabah başağrısı ile kalkıp, yine bu ağrı ile yatabilir. Mide bulantısı, veya başdönmesi gibi diğer yan belirtiler bu tür başağrısında görülmez.

Bu tür başağrılarının tedavi edildiği özel bir kliniğe göre, gerginlik başağrısından şikayetçi olan hastalarda rastlanan en yaygın ve belirgin bulgu, ağrıyan bölgelerin kaslarındaki yüksek gerginliktir.

Uzmanların belirttiklerine göre, başağrısına gerginlik başağrısı teşhisi koyulmadan önce, boyun eklemlerindeki rahatsızlıklar

sonucu ortaya çıkan ağrı çeşitlerinin, küçük beyin, ve civar organlarının tümörlerinden, enfeksiyon hastalıklarının ortaya çıkardığı baş ağrılarından, damar anormalilerinden meydana gelip gelmediğinin saptanması gerekmektedir.

Bu da iyi bir nörolojik muayene ve gerektiğinde başın bilgisayar tomografisi, baş ve boyun röntgenleri çekilerek, çok ender durumlarda da enjiografi yapılarak ortaya çıkarılır

TEDAVİ YÖNTEMLERİ

Öncelikle teşhis gerginlik başağrısı olarak konduktan sonra, çok sayıdaki tedavi yöntemlerinden biri veya birkaçı uygulanır.

Bu gerginlik başağrısında en belirgin özellik, baş kaslarının bir kısmı ve boynun arka kısmında, hatta omuzlara kadar uzanabilen bir adale gerginliğidir.

Bu adale gerginliğinin ise daha çok psikolojik sıkıntıların sonucu olarak belirdiği savunulmaktadır.

Bu nedenle de hastaya yardıma, konuşma tedavisi, gerginliği giderecek egzersizler ile başlandığı belirtilmekte.

Gerekirse kısa süreli olmak kaydıyla, antidepresif bir ilaç verilebileceği de ifade edilmekte.

Diğer yandan, gerginlik başağrısında alınan ilaçlarla ilgili tehlikeli bir durumun da ortaya çıkabileceği uzmanlarca belirtilmekte.

Örneğin, ağrı ilaçlarının başlangıçta bir süre tesir ettiğini gören hasta, gelişi güzel ağrı ilaçları ile kendini tedaviye kalkabilir. İlacın tesiri zamanla azalacağı için, aylarca ya da belki de yıllarca her gün ağrı kesici ilaç alarak ilaç müptelası olabilir.

Gerginlik başağrısı çoğunlukla, sosyal sorunları olan, uzun süre klima tertibatı olan odalarda ve/veya bilgisayar ekranı karşısında sürekli çalışan, gürültülü ve temiz hava olmayan yerlerde günlerinin çoğu saatlerini geçiren kişilerde görülmekte.

Migren : hala bir muamma

Gözlerde çok kısa sürelerle yanıp sönen birtakım ışıklar... İşte migren "geliyorum" diyor. Ardından bir zaman dilimi geçiyor. Migren krizi patlak verdiğinde olup bitenler ise ızdırap verici. Genelikle yüzün ve kafanın yarısını tutan dayanılmaz şiddetteki ağrı, gerginlik, huzursuzluk, bulantı vs...

Saatlerce süren bu krize migrenlilerin büyük bir bölümü çocukluklarından beri tanık. Annelerini ya da babalarını aynı acıyla kıvranırken defalarca görmüşler.

Bazı ilaçlar kriz anında dindirici rol oynuyor. Bazılarının, migren krizlerinin ortaya çıkışını önlemekte etkili olduğu biliniyor. 'Migren' hakkında çeşitli teoriler üretilebilen, tam mekanizması bir türlü anlaşılamayan bir efsane adeta.

1938'de migren'in psikosomatik bir rahatsızlık olduğu, ağrıyı ise stresin başlattığı beyiniçi damarlarda büzülme, beyindışı damarlarda genişleme sonucunda ortaya çıktığı savı ortaya atılmış ve çok kabul görmüştü. Oysa artık günümüzde migreni ve nedenlerini araştıran araştırmacılar, birçok nedenle migrenin oluşumuna beyin kimyasında bir değişiklik ve/veya aksaklık arayarak yaklaşıyorlar. Bu nedenlerden birisi migren öncesindeki bazı durumlar; **aura** diye anılan bu migren habercileri özellikle görme algısındaki bozukluklardan oluşuyor. **Kör noktalar, yanıp sönen ışıklar** yada acaip şekiller. Auranın varlığı nörolojik bir temel düşündürüyor. Aurası olmayan migrenliler de bazı dikkat bozuklukları, açıklanamayan duygu durumu değişiklikleri, huzursuzluk ve tedirginlik hissediyorlar migren öncesinde.

BEYİNDEKİ SİNİR HÜCRELERİ

Bazı araştırmacılara göre migreni olan kişiler serotonin fonksiyonunda bir aksaklıkla doğmuşlar veya hayat içersinde böyle bir bozukluğa uğramışlar. Beyindeki sinir hücreleri arasında kimyasal iletişimi sağlayan maddelerden biri olan serotoninin fonksiyonundaki bozukluk, ağrının ve migrenin başlıca belirtilerinin (*Duygu bozuklukları, bulantı, kusma*) sorumlusu sayılıyor.

Bazı açılardan farklılıklar göstermekle birlikte, migren teorilerinin birleştikleri nokta, krizin ortaya çıkışında ve sürmesinde serotonin sistemindeki aksamanın çok önemli bir rol oynaması.

Serotoninin beynin biyokimyasındaki değişiklikler yoluyla depresyon ve uyku bozukluklarına neden olması, bu tablonun da migrenlilerde ve ailelerinde sık rastlanır durumlar olması ve migrene aile öykülerinde % 90'a varan oranlarda rastlanması... Uzmanlara göre, aynı bakışla, kadınlarda adet dönemleri öncesinde ve esnasında migren krizlerinin patlak vermesi, yine aynı zaman dilimlerinde depresyon ortaya çıkması birer rastlantıdan ibaret olamaz. Bütün bu insanlara rahatsızlık veren durumlarda serotonin sistemi tekliyor, tökezliyor.

Psikolojik nedenlerin neden bazı bireylerde, hatta bazı zamanlarda migren ortaya çıkardığı biyokimyasal bir aksamayı düşündürüyor.

Bu açıklamalardan yola çıkarak 'migren'in yeni bulunacak ilaçlarlasonu geldi demek belki zor, ama zaptı yakın demek o kadar değil.

"BAY" KUŞ'un YERİ

İnönü ve Demirel'in yapamadığını yaptı

Baykuş sine-i millete döndü

Bu kararı vermek kolay olmadı kuşkusuz. Koskoca profesör Erdal İnönü ve yılların eskitemediği şöhret Süleyman Demirel'in konuşup konuşup da yapamadığına karar vermek tabii ki kolay değildi.
Ama o, yani Baykuş bir Maço'ydu ve ve Maço'luğun temel kuralı da"Delikanlılık Raconu'ydu.
Delikanlı gibi davranmayı bu kez de becerdi.
Düne kadar hela duvarlarına terbiyesiz yazılar yazan Tosun'un Cumhurbaşkanı olması karşısında tepkisiz kalmadı.
Sine-i millete dönme kararı aldı.
Milletimize ve sinesine hayırlı olsun!

NOT: Özal'ın Cumhurbaşkanlığı üstüne sine-i millete dönme kararı veren Hatay eski Cumhurbaşkanı Tayfur Sökmen'in oğlu Murat Sökmenoğlu'nun bu sayfaya bugüne kadar patronluk eden Baykuş'la bir ilişkisi yoktur.

Duyurulur.